

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

214. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1933. évi szeptember 20

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — *Külföldre* negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Kiért jött Titulescu?

Titulescu tehát megérkezett.

Az utóbbi években — aránylag — elég gyakran jött Romániába. Mindannyiszor, ahányszor a politikai égbolt beborult s valakit agyonhajtott a villám... vagy ahogyan a románok mondják, a fejére esett a félgaz. Amikor Averescu leépítették a miniszterelnöki székből, megjelent Titulescu. Amikor Brătianu Vintila távozott, bekopogtatott Titulescu. Amikor Maniu először vonult vissza, feltűnt Titulescu nemesen kínai profilja. Amikor Vajda alázuhant, Titulescu a királynál ebédelt.

Most megint megjelent, tisztelgett az uralkodónál, aki visszatartotta ebédre.

Kinek a fejét követeli meg ez az udvari ebéd?

Sokan vannak itt Romániában, akik megértették a közéleti kivégzést. De Titulescu nagy egyéniség, arisztokratikus személy, aki miniszterelnökön alul nem is adja. Egyszer esett csak meg, hogy egy államtitkár ellen megfogott ki, de ekkor az államtitkár az egész kormányval együtt menesztette, nehogy azt mondják az emberek, nini, hová vándorolt ez a Nikoláje, már egy szerény szubkretárnak sem átalja kitörni a nyakát.

Tehát Titulescu ismét megjött és ismét ebédelt.

Vagy rövidebben kifejezve:

Vajda Sándor halott.

Ausztria mégamiénk...

Tehát ma este eldőlt.

A pergőtűz már hónapok óta tart, gázt is eléget kapott az első vonal, e percben a felvonulási terepre hatásos zárótűzzel dolgozik a tűzértség. A helyzet megértett: ma este általános roamba mehet át a csapat.

Azt az ötvenezer embert, akit felvonultatnak, vagy negyvenezren támogatják. Kelet felől, összeszorítják a frontszakaszt, átkarolják a szabadtér seregeket és mert ennire pontosan és stratégiailag kiszámítottan megy minden, semmi kétség, — mondja a nagyvezérkar, — győzni kell.

A jelentés egészen megbízható. Nem szabad benne egy pillanattal sem kételkedni. Itt, a nagy tömegek csak Höfernek hittek eddig, meg Cadornának, meg Steinnek, de ez csak előítélet. Eppen úgy lehet hinni a Rennernek, Havasnak, a Telegraph Unionnak és a többi főhadiszállásmestereknek: ma este valóban megütözközik az osztrák-bajor háború seregei.

Az embert egy kissé zavarja, hogy nem szokik zabkenyeret és árpakávé sem iszik és ez is szokatlan, hogy nem rekvirálják a buját és nem jegyre adják a gyolcsot, de ezek csak lényegtelen külsőségek: egyébként szabályos háború van. Ötvenezer bajor horogkeresztes felvonul és neki megy a „Vaterlandischer Front” állásainak, hogy bevegje Ausztriát.

— *Soha többé háborút!* — hasított végig az entuziasmus hangja 1918-ban, mikor véresen és cafatosan itt állottunk a nagy megadások küszöbén. Végigvihartott akkor az öröm és a megnyugodottság derítje az Északi-tengertől a Földközi-tengerig és az Óceánig az Úralig. És ime most mégis: itt a háború.

A nagypolitika diplomatai a nemzetközi háborúak vigécei lettek és állandóan a biztonság, a politikai összecsúszásokról, a hatalmi egyensúlyokról beszélnek és közben a bajor-osztrák határon ma este megindul az általános támadás.

Igy jelentik: Salzburg ma még az európai nyelmem végvára... Ausztria ma még a miénk...

Ma még igen.

A KIRÁLY RÁDIÓSZÓZATA

A kisántánt külügyminiszterek konferenciája a három állam gabonaügyi egyezményét hozza

Lupu a szélsőséges mozgalmakról beszél, Duca pedig arról, hogy az ország kormányát követeli

Bukarest, szeptember 19.

Eddig hivatalosan még meg nem erősített, de megbízhatónak látszó jelentések szerint

a kisántánt külügyminiszterei e hó 25-én rendkívüli tanácskozást tartanak Szinajában.

Ismeretes, hogy e napon a Peles-kastély építésének 50 esztendősi fordulóját ünneplik. A külügyminiszterek ezt talán alkalmat használják fel a találkozásra.

A konferencián megvitatják Benes cseh külügyminiszternek a közép-európai államok s ezeknek sorában elsősorban a kisántánt államok gazdasági ujjaépítésére vonatkozó tervét, valamint a kisántánt államok között fennálló gazdasági és pénzügyi egyezségeik reformálására váró kérdéseit. Külön gabonaügyi egyezmény készül, amely szabályozni fogja minden államnak agrártermését és a termékek kölcsönös elosztását. Az eladást külön iroda fogja végezni.

A kisántánt reméli, hogy Magyarország a közép-európai gazdasági tervhez csatlakozni fog.

Lupu a szélsőséges mozgalmakról

Lupu dr. rövid nyilatkozatot adott az aktuális politikai kérdésekről. Nyilatkozatának leglényegesebb része a szélsőjobboldali mozgalmakra vonatkozik.

— A sötétség sehol sem fog jobban, mint a néptömegek kevéssé felvilágosodott rétegében. Az uralkodó osztályok értettek ahhoz, hogy a dolgokat összehajarják és így időt nyerjenek. Így azután kétségtelen, hogy a tömegek indolenciája és a vezetők lelkiismeretlensége felidézhetik a jobboldali forradalom veszedelemét. De ez a veszedelem könnyen lebirható lenne, ha a tudatosabb rétegek össze fognának és koncentrálnák erőiket.

Az újságíró megkérdezte Luputól, mitéle hatást vár Mihalache kirohanásától?

— Sem többet, sem kevesebbet, mint a kormány visszavonulását. Ha egy olyan férfi, mint Mihalache, 4 miniszter és 60 képviselő előtt kijelenti, hogy a kormány által folytatott politika tragédiához vezet, akkor ez a kiállítás nem maradhat következmény nélkül. Ha már most ehhez hozzászámítjuk azt, hogy nemcsak a regáli, hanem az erdélyi gazdák is elhajoltak Vajdától, akkor jogunk lehetjük fel a kérdést, hogy... támaszkodik a kormány?

A király

vasárnap este a szinajai Peles-kastélyból rádióbeszédet tartott, amelyben kitartásra és munkára buzdította az országot.

Kétségtelen, hogy országunkra, miként a többi országokra is, nehéz idők járnak. Ebben a helyzetben mindenkinek türelmet és bizalmat kell tanúsítania. Ha egy nehezebb utszakason is, de a fejlődés útján járunk, jelszavunk a bizalom legyen. Sok és végtelenül nehéz gond nyomja az országot, akik most az ország sorsát irányítják.

A liberális-párt ülése

A liberális-párt vasárnap ülést tartott, a melyen Duca pártelnök hosszabb beszédet tartott.

— A nemzeti-parasztpárt a végét járja már. A liberális-párt megfújja most a harci kürtöt és addig le sem fogja tenni, míg csak a hatalmat meg nem kapja. Az, hogy mi kerüljön az élre, az egész országnak a kívánsága is.

A liberális-párt egyébként a fenti értelemben kiáltványokat nyomtatott és e kiáltványokkal teleragasztotta Bukarest házfalait.

Vajda Bukarestben

Vajda miniszterelnök, aki ismeretesen Că-

limăneştiben nyaral s akivel kapcsolatban az hírlett, hogy egy hónapig el sem hagyja az üdülőhelyet, hírek szerint visszatér Bukarestbe,

Revolverlövés egy cuzista gyűlésen

A cuzisták vasárnap gyűlést rendeztek a besszarábiai Radauti városkában. A gyűlésről nem érkezett még részletes jelentés, mindössze egy rövid távirat számol be arról, hogy a résztvevők két táborra összerohant s az összecsapás során revolverlövés is estek. Többen megsebesültek.

Titulescu Szinajába érkezett

Titulescu külügyminiszter hétfőn délután Bukarestbe érkezett. A külügyminiszter azonban megérkezése után kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, aki Titulescut visszatartotta ebédre.

Délután az audiencia megismétlődött.

Ugyancsak hétfő délután a külügyminiszter hosszas megbeszéléseket folytatott a jugoszláv és cseh követelekkel. — Ezek a megbeszélések a szinajai kisántánt

konferenciával állanak összefüggésben.

Arról még nem érkezett jelentés, hogy vajjon Titulescu a kormány súlyos válságának megoldásában tevékeny részt kíván-e venni? Jelentések szerint azonban Titulescu tárgyalni fog a köznapokban Maniuval is.

Vajda hétfőn este Bukarestbe érkezett. Kedden a fővárosban minisztertanács lesz, amelyen már a külügyminiszter is résztvesz.

A bónok ellen tiltakozott és készpénzfizetést követelt a nyugdíjasok kolozsvári nagygyűlése

Az okiráltságbeliek és a besszarábiaiak is felvonulnak

Kolozsvár, szeptember 19.

Az erdélyi és bánági nyugdíjasok kolozsvári nagygyűlése, amelynek engedélyezése körül olyan hosszú huza-vona volt, vasárnap lezajlott. A kolozsvári gyűlés átfogó erejére jellemző, hogy azon megjelentek az okiráltságbeli és a besszarábiai nyugdíjas egyesületek kiküldöttjei is. A nagyszámban felvonult nyugdíjasok és hivatalos kiküldöttek azonban ezúttal sem tudtak új hangot belevenni a már olyan régóta folyó és a már olyan régóta „elkeseredett” nyugdíjas küzdelembe.

A gyűlésen Pop Valér elnökölt. Pop Valér az erdélyi és bánági nyugdíjas-egyesületek elnöke s ezen a címen járult rá az a feladat, hogy a kolozsvári nyugdíjas nagygyűlést levezesse.

Pop Valér megnyitó beszédében felvázolta a nyugdíjasok nyomoruságos helyzetét, de mindenekelőtt az adójegyek ellen tiltakozott, amikkel a nyugdíjasok régi követeléseit akarja kiegyenlíteni az állam. Az elintézésnek ez a módja telje-

sen elfogadhatatlan és a nyugdíjasok újabb súlyos kárt szenvedtek általa.

Különben a gyűlésen a megjelent nyugdíjasok körében a szokásos elkeseredett hangulat uralkodott s a szokásos módon végződött a gyűlés is: számos felszólítás után határozati javaslatot fogadtak el és az uralkodóhoz, Vajda miniszterelnökhez és Madgearu pénzügyminiszterhez fordultak, hogy oroszolják végre a nyugdíjasok kéréseit.

A kolozsvári gyűlés főjelentősége abban a tiltakozásban van, amit az adóbónokkal kapcsolatban szavazott meg az egybegyűlt tömeg. Sajnos azonban ez a tiltakozás is elkeseredettnek látszik, mert a kormány ma már aligha csinálja vissza azt, amire egy egész évig készült, a mig végre nyelbeültette.

A határozatokat tartalmazó emlékiratot egyébként külön erre a célra választott nyugdíjas-küldöttség fogja kikészíteni az uralkodónak, Vajda miniszterelnöknek és Madgearu pénzügyminiszternek.

Reggel kilenctől délután kettőig Maniu Gyula nyomában

BADACSONY REMETÉJE EGYETLEN DÉLELŐTTÖT TÖLTÖTT BRASSÓBAN,

nem akart nyilatkozni, nem tárgyalt senkivel és mindössze annyit végzett, hogy Gyulafehérvárra telefonált

Maniu csak akkor tér vissza a politikába, ha az alkotmányosságot helyreállítja

Brassó, szeptember 19.

Nem állítottak neki diszkaput, nem fogadták hívók a pályaudvaron, nem hurrázták meg a szalonkocsiját, mert egyszerű utasként érkezett: úgy jött meg, mint valami gyanus bszecsküvő, utazó, vagy kiránduló, akinek utjai a vonat és az időjárás szerint változnak.

A nagy vendég, aki ebben a bizonytalan egyszerűségben is a nap legaktuálisabb figurája, a kormány félelmetes árnyéka, vagy talán egy új Románia sorsának jövődöbélit intézője: Maniu Gyula.

Az akiről ma nemcsak politikai klubokban, de az ország minden zugában suttogva beszélnek, akinek merev arca szfinkszként áll az emberek tudatában, aki hosszú idő óta nem beszél, de annál nyugtalanítóbb dolgokat mond, Maniu Gyula, a badacsonyi remete, meglepetésszerűen kimozdult szilágysági magányából. Otthagytta a „pálínkfőzést”, amelynek szakkérdéseivel azokat az újságírókat szerelte le, akik politikai magatartása felől érdeklődtek és elkezdett utazni.

Badacsonyból egészen az ország közepéig sodorta Maniut gyanus, szótlan, de mégis sokat mondó hallgatása.

Maniu Gyula brassói látogatása olyan, mint az egész egyénisége: titokzatos, az embert joggal zavarba hozza, talán sokatmondó és mégis úgy tűnik, mintha csak azért fárasztotta volna magát egy éjszakán keresztül a Brassó felé robogó Rapid vonat elsőosztályú fülkéjében, hogy lássa a Czenket, vajjon kopár-lelt-e már, vagy pedig még mindig zöld színekben pompázik...

Egy utas baktat gyalogszerrel a város felé

Az Arad felől jövő Rapid-vonat fél kilenctől néhány perccel robog be Brassó állomására. Vasárnap a vonat hajszaúnyi pontossággal érkezett meg a pályaudvarra. Ilyenkor az állomás nem nagyon forgalmas, mert ezen a vonaton, amelynek nincs harmadosztálya, csak a kiválasztottak és megválasztottak — parlamenterek — utaznak.

A perenyi pontossággal befutó luxus-vonattól főleg külföldi fűrdőhelyekről hazatérő gazdagok szállanak ki. Ezuttal azonban a gyér érkezők között egy sötétbe öltözött ur alakja is feltűnik. A különös utas kezében fekete, meglehetősen régi divatu aktatáska van, amelynek fedőlapja mögül dossziék és papírlapok kandikálnak elő. Ez minden podgyásza.

Az utas rögtön tájékozódik. Mintha nagyot sóhajtaná, amikor látja, hogy a peronon senki sem üdvözlí és senki sem siet feléje, hogy kezét szoritson vele. Aztán a fekete bőrtáskát jobbkezebe fogja, majdnem a földig csingeti és leeresztett fejével elindul a város felé. Hivogatják autók, csábitják a kocsisok, az állomás előtti téren pompás autóbuszok várják, hogy őt lejért tovarűpítsék.

A fekete ruhás ur azonban nem kér a földi „élvezetekből”. Gyalogszerrel indul neki a városnak.

Igy érkezett meg Maniu Gyula, Románia volt többszörös miniszterelnöke, Erdély élő szelleme.

„Egy teára jöttem Brassóba...”

Biztos tudomásunk van arról, hogy Brassóban néhányan tudtak Maniu Gyula érkezéséről. Elsősorban tudtak a felettes hatóságok, amelyeknek kötelességük mindenről tudni és mindent jelenteni — Bukarestnek. Aztán tudott az érkezésről néhány bennfentes kormánypárti ember, akik nagy titokban elhatározták, hogy Maniu elé mennek az állomásra. De családok, mert mikorra kiertek, Maniu már eltűnt.

Igy gyalogszerrel érkezett be a Korona szállodába Maniu Gyula.

A főpincér ismerte fel elsőnek. Hirtelen nem is tudta, mit csináljon.

Odarohant az asztalához és üdvözölte, mint „kegyelmes” urat. Maniu kikérdezte. A főpincér elmondotta, hogy még azóta ismeri, amióta Kolozsváron diákoskodott, később pedig sokszor látta fényképét az újságokban. A főpincér megkockáztatta a kérdést:

— Milyen szél hozta felénk, kegyelmes ur?
— Hát csak úgy... egy teára jöttem Brassóba!

A főpincér átlátta a helyzetet. Nincs helye a politizálásnak, hanem jó forró teát kell hozni Maniu „fizető vendég” urnak.

A volt miniszterelnök megreggelizett. Reggeli alatt már az egész kávéház a nagyvilág forgatagába ismét kikerült badacsonyi remetét figyelte. Pedig nem volt semmi különös rajta. Evett, mint minden más ember. És fi-regett.

Azután kiment az utcára. Körülnézett. Az egyik bukaresti román lap munkatársa már megneszelte a dolgot és lefogta az utcán. Érdeklődni próbált a politika iránt. Általában bármiről, csak mondjon valamit az, aki az egész ország kíváncsi várakozása ellenére hallgat. Mert lett volna mit. A Skoda-ügyről, Boilă Zakariásról, egykori barátjáról, Vajdáról, a jobboldali orientációról és a terveiről.

És Maniu valóban mondott „valamit”. Azt mondta az újságíróknak, hogy a főtéren valami kis dolga van, aztán visszatér a hotelbe, ahol beszélgethetnek. A találkozás hamis randevunak bizonyult, mert Maniu Gyula nem ment a Főtérré felé, hanem az ipar és kereskedelmi kamara felé vette útját. Ott csatangolt a sétatéren. Aztán felment a Lópiacra, ahol a nemzeti-parasztpárt elkölözött klubját kereste.

De aztán rájött arra, hogy itt már senki sincs volt pártíveit közül, szépen visszatért a Korona szállodába, majd bement az igazgató szobájába, kibontotta aktatáskáját és papírjait tanulmányozta.

Nem mondhat semmit, mert nem tud semmit

Fél 11 óra lehetett, amikor a volt miniszterelnök és a nemzeti-parasztpárt „disszidens képviselője” abba hagyta szubverzív munkáját, összecsomagolta holmiját és megjelent a szálloda előcsarnokában.

Itt találkoztam szemtől-szembe Maniuvall. Amint meglátott, mosolygott és kezét nyújtott. Ugyanaz a fekete keztyű, amelyet any-

nyiszor láttam kezén. Még mindig talpig feketében jár, fekete kalapot visel, gallérja magas, fekete nyakkendő köti még ma is alá.

De azért valahogyan megváltozott. Mosolygósabb, mint valaha, könnyedebb. Bukarestben, a parlament folyosóján még a primadonna Jorgának is megfagyott a mosoly az ajkán, ha megjelent Maniu „képvisele ur”. Olyan volt, mint valami élő lelkiismeret. Ma „csak” könnyed polgár.

Maniu Gyula elfelejtette a nevem. Pedig jól ismertük egymást. Már ellenzéken is, a mikor együtt mentünk Gyulafehérvárra, forradalmasít játszeni. Még arra sem emlékez, megkér, hogy melyik lapot képvisellem.

Aztán ezt kérdezem:

— Mi járatban, kegyelmes uram?
— Valami kis személyes elintézni valóm volt Brassóban. Egészen jelentéktelen ügy.

Boilă Zakariás és Maniu

Maniu tehát hallgat. Jóllehet rengeteget mondhatott volna. Országos szenzációk híján megelégedtünk volna apróbb brassói „jelentéktelenségekkel” is. Maniu Gyula például ugyanolyan jól tudja, mint alulirott, hogy két nappal ezelőtt Brassóban járt Boilă Zakariás, a „Patria” volt főszerkesztője és az „Útött az óra” című, pártbonyodalmat előidézt rőpirat szerzője.

Boilă közel egy napon keresztül volt Brassóban, de hogy kivel tárgyalt, az titok. Legfeljebb olyanokkal diskurálhatott, akik e pillanatban távol állanak a politika hullámaiól. Akár — legalább is látszólag — maga Maniu is.

Az összefüggések megértéséhez tudni kell azt, hogy Brassó megyében, akár csak Fogarason, amely megyék még a Maniu vezérlete alatt álló nemzeti-parasztpártnak erős védvái, az összes kormánypárti tényezők Votcu Nănescu földművelésügyi miniszter parancsszavára hallgatnak. Nănescu pedig, aki vasárnap szintén Brassóban járt, de csak délután, — nyilván nehogy Maniuvall találkozzék, —

ma Vajda miniszterelnök egyik leghűségesebb embere.

Előbb Boilă Zakariás, aztán Maniu érkezett meg ebbe a Vajda-párti fészekbe.

...És Maniunak még sincs mondanivalója. A főpincért azzal kergette el magától, hogy teát jött inni Brassóba, a közvélemény számára pedig semmi újságolni valója nincs.

Mégis csak bizar ember ez a Maniu Gyula...

Másodszori beszélgetés, amikor Maniu mégis mond valamit

Brassó csendes, de annál feltűnőbb vendége három órai kőszálás után taxiautóba vágja magát és egyedül, ahogy jött, kirobog az állomásra. Egyenesen az állomási vendéglőbe

— Talán mégis... valami érdekesebbet? — feszegetem az ügy aktuálisabb oldalát.

— Ne kérdezzen, — válaszolja Maniu elhárító mozdulattal. — Ön tudja nagyon jól, hogy én nem szoktam nyilatkozni. Különösen politikai kérdésekben nem.

— Honnan jön és hová megy excellenciás uram?

Maniu nem válaszol a kérdésre. Ha Vajdával beszélne, valami viccet mondana, Maniu azonban átnyul a fején és úgy vakarja meg a fülét:

— A vonattal érkeztem és mindjárt utazom is tovább.

— Hová?

— Badacsonyba!

A következő pillanatban kezét nyújt és sarkon fordul. Valami ismerős szölitja meg. Tovább áll. Én a nyomában. Megfordul:

— De kérem, nem mondhatok semmit, mert nem tudok semmit.

Maniu tehát mégis mondott valamit. Nem megy Bukarestbe és nem akar hallani a politikáról. És mégis politizál. Mert a következő pillanatban néhány brassói ur ül az asztalához.

Az urak mélyen diskurálnak Maniuvall. Nem zavarjuk a beszélgetést.

De ez a beszélgetés nem tartott sokáig. Maniu feláll és néhány pillanatra elhagyja az „események színhelyét”. Ezt a kis intermezót használjuk fel arra, hogy azoktól, akik Maniuvall nem újságírói minőségben beszéltek, valamit megtudjunk.

Az egyik ur, akinek nevét kötelező igéretünk folytán elhallgatjuk, elmondja, hogy Maniu rendkívül jó hangulatban van és kitűnően diszponált.

A beszélgetések során kijelentette, hogy eszé ágában sincs a nemzeti-parasztpártnak szakadást produkálni.

A badacsonyi szfinksz e beszélgetések során az alábbiakban foglalta össze álláspontját:

— Törhetetlen híve vagyok az alkotmányosságnak. Meggyőződésem szerint — és ez hitvallásom is egyben — a kormányhatalom a nép szabad akaratából fakad. Ezért a kormány úgy kormányozzon, ahogyan azt a nemzet kívánja. A nemzet akaratán kívül, idegen erők, a kormányzást nem befolyásolhatják.

Ezután Maniu Gyula elmondotta, hogy a mikor lemondott a miniszterelnöki tisztségről, ezt a hitvallását írásban is lefektette.

Vajdának ugyanezeket az elveket kellett volna vallania

mindaddig, amíg a nemzet akarata a kormányzásban zavartalanul nem érvényesülhet. Vajda azonban más álláspontot foglalt el, bár azzal vállalta a kormányzást, hogy a nemzet szabad akaratából kormányoz. Itt, ezen a ponton nézeteltérés támadt közte és Vajda között.

Amint a mai helyzet megszűnik, ketten újra összebarátkoznak.

Informátorunk ehhez a rendkívül érdekes magyarázathoz még hozzáfűzi, hogy Maniu fanatikus híve ennek a politikai és alkotmányos elméletnek. Kijelentette, hogy addig nem lép vissza a politikába, amíg az alkotmányosság eszméjét ilyen értelemben valóra nem tudja váltani.

Monarchikus érzelmű ember, akinek minden politikai életmegnyilvánulása az alkotmányosság.

A remete visszautazott Badacsonyba

Maniu Gyula újra elfoglalja helyét az állomási büfében. A beszélgetés alatt összesen négy pohár sört ivott. Az árpálé kissé emeli az asztaltársaság hangulatát. Állandóan figyelem a társaságot: néha úgy tűnik, hogy Maniu — tréfákát mesél.

Félkettőkor befut a Nagyvárad felé menő gyorsvonat. Kíváncsian lessük, hogy Maniu üdvözlésére kiszáll-e valaki a vonatból. Széltében-hosszában azt suttogták, hogy Maniu Gyula azért jött Brassóba, mert itt Popovici Mihály igazságügyminiszterrel akart találkozni. Ez sem igaz.

Hamarosan kiderül, hogy Maniu senkit nem vár.

Felveszi az aktatáskáját, lassú léptekkel felszáll az egyik elsőosztályú kocsiba, ahová képviselői szabadjegye jogosítja.

Elbucszik brassói ismerőseitől.

Eljött Badacsonyból, Kolozsvárra utazott, aztán Aradra ment, ahol Pop Csicsóval találkozott. Innen egy délelőtre átrándult Brassóba? Mit utazik? Mit csinál? Miről tárgyal?

Brassóban, mint utólag megtudom, mindössze annyit végzett, hogy a délelőtti folyamán egyszer telefonon Gyulafehérvárral beszélt.

Mindezt miért?

A vonat indulást jelez. Vége a brassói kirándulásnak.

Maniu visszautazott Badacsonyba hallgatni, nyugtalanítani a kormányt és a közvéleményt egyaránt.

Jer. Miklós

Az utolsó négy év mérlege 16 milliárd lej felesleget mutat

Románia mérlege e legkedvezőbb Magyarországgal szemben

Bukarest, szeptember 19.

Érdekes kimutatás készült a román külkereskedelmi legutolsó négy esztendőjéről. Eszerint az 1929—1932 közötti időközben összesen

80 milliárd 379 millió lej értékben vásárolt Románia külföldön, míg kivittele ugyanezen idő alatt 96 milliárd 373 millió lejt tett ki.

Igy az utóbbi négy év alatt tehát a kiviteli felesleg 16 milliárd lejre becsülhető. Külkereskedelmi szempontból Románia helyzete a legkedvezőbb Magyarországgal szemben, mert itt a külkereskedelmi mér-

leg 5 milliárd 281 millió lejjel aktív.

Ezután Franciaország következik, majd Ausztria és Egyiptom egyenként több mint 3 milliárd lejjel.

A legkedvezőtlenebb a külkereskedelmi helyzet Csehszlovákiával, ahol az említett időszak alatt 4 milliárd 278 millió a passzívum.

Hasonlóan kedvezőtlen a helyzet az Egyesült Államokkal és Németországgal szemben, ahol 3 milliárd 839 millió, illetőleg 2 milliárd 366 millió a bevétel-többlet.

Ma este dől el a Dollfuss-kormány sorsa

50 ezer bajor horogkeresztes vonul fel a határ mentén

Ha az osztrák nemzetiszocialisták összeműködnek velük, puccsba fullad az osztrák kibontakozási kísérlet

Starhemberg, Winkler és a szocdemek is csak feltétellel támogatják Dollfust

Bécs, szeptember 19.

Bécsben újra felborulás előtt áll a helyzet. A Dollfuss-kormány rendkívül nehéz órákat él át s jelentéseink azt mondják, hogy hétfő estére mindenképpen esedékes a nagy fordulat.

Ez a nagy fordulat hozhatja a Dollfuss-kormány megmaradását, de ebben az esetben Ausztria kormányzása föltétlenül a fasizmus felé fordul, hozhatja azonban a Dollfuss-kormány távozását is, ami a nemzetiszocializmus aralomrajtását eredményezné.

Az a nagy esemény, amely mindenképpen kísérőszokolja az osztrák fordulatot, a bajor horogkeresztesek nagy határmenti felvonulása lesz.

Hétfőn a bajor-osztrák határra 50 ezer bajor rohamosztágyos vonul fel s minden ettől függ, hogy az osztrák nemzetiszocialisták hogyan fogják viselkedni ezzel a hatalmas és vad tüntetéssel szemben. Bécsben számolnak azokkal is, hogy a határmenti felvonulás hatására a bajor horogkeresztesek tartanak az osztrák nemzetiszocialisták is, erőszakolni fogják a távargásokat s

ebben az esetben elkerülhetetlen az, hogy a bajor rohamosztágyosok és az osztrák náci összekeveredjenek és közösen kíséreljék meg a puccsot.

A hajlandóság erre a bajor rohamosztágyosokban kétségek nélkül megvan, az osztrák náci pedig egyre vakmerőbb magatartást tanúsítanak.

A VASARNAPI ESEMÉNYEK

A vasárnap lezajlott események arra mutatnak, hogy az osztrák nemzetiszocialisták észanták magukat a legvakmerőbb fellépésre is.

Salzburgban a „hazafias front” naggyűlést tartott. Ez a gyűlés a kormány kezdeményezésére és támogatására a nemzetiszocialistákkal szemben vonulatott fel tömegeket. A nemzetiszocialisták azonban nem hátráltak meg. Büzbombákkal és papírmoszarakkal megzavarták a gyűlést, majd viharos verekedést kezdtek a kormány mellé felsorakozott nemzetiek ellen. A verekedésnek négy súlyosan sebesült áldozata van. Végül is a rendőrség vonult fel és volt kénytelen gummibotot használni azon a gyűlésen, amely a kormány támogatására jött össze.

A rendőri roham a gyűlést szétzavarta s aztán letartóztatott 30 verekedő nemzetiszocialistát.

Spital an der Brau községben a nemzeti szocialisták tartottak tüntető felvonulást. A tüntetők olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy végül is csendőrségnek kellett hívóulni, sőt sor került a szuronyrohamra is. Több sebesülés történt. Halálesetről nem szólnak a jelentések.

Egyébként pedig egész Ausztria területén nagyon nyugtalan a hangulat. A nemzetiszocialista szervezetek mindenütt készülődnek és úgy viselkednek, mintha máris kezeik között volna a hatalom.

DOLLFUSST CSAK FELTÉTELEKEL TÁMOGATJAK A PÁRTOK

Magától értetődik, hogy ilyen körülmények között a Dollfuss-kormány minden erejét megfeszítve igyekezzett vasárnap segédeket összeszedni uralma megvédésére. A pártok sora meg is nyilatkoztak Dollfuss mellett, azonban a támogatást szinte minden oldalon feltételekhez kötötték. Ezek a feltételek pedig többnyire ellentmondóak egymással szemben s így alig van remény arra, hogy a kormány körüli védő koalíció létrejöheszen.

Vasárnap egész nap lázas tanácskozások voltak Bécsben. Legelőször Starhemberg herceg nyilatkozott meg. Starhemberg herceg is kezei között tartja a Heimwehr-csapatokat s így megnyilatkozásának súlyos jelentősége van. A Heimwehr-csapatok parancsnoka kijelentette, hogy

teljes erejével a kormány mellé áll abban az esetben, ha aztán a Dollfuss-kormány a legnagyobb kiméletelességgel lép föl a baloldallal szemben

Winkler alkancellár, aki néhány hónap óta nem ért teljesen egyet Dollfussal, azt jelentette ki, hogy támogatja Dollfust, ha a kancellár választani tud a demokrácia és a fasizmus között.

Ha az utóbbit választja, úgy ő kilép a kormányból.

A szociáldemokrata párt viszont azt jelentette ki, hogy a legnagyobb készséggel támogatja Dollfust a barnainges terrorral szemben, azonban nyomban ellenségesen lép föl abban az esetben, ha a Heimwehr diktatórikus uton tenne kísérletet a társadalmi rend és a mai osztrák alkotmány megváltoztatására.

A helyéről elmozdított és a tengelye körül megfordított egy templomot az amerikai orkán

Ismét borzalmas emberáldozatot követelt az amerikai itéletidő

Newyork, szeptember 19

Az Egyesült Államok keleti partvidékén felhőszakadással egybekötött irtózáos vihar pusztított. A katasztrófa során a partvidék egész termése megsemmisült. A vihar által sújtott területeken fekvő bányákba behatolt a víz és hat bányászt megölt.

A legújabb jelentések szerint az orkán a legnagyobb pusztításokat Karolina államban végezte. Az ebben az államban fekvő Orientál nevű városban a szélpáhar a helyéről elmozdított és a tengelye körül megfordított egy templomot.

Az egész államban leírhatatlan pusztulást okozott a vihar. Mexikóból kilencven halottat jelentenek, az amerikai területeken százezre haltak meg az emberek és ezeken maradtak hajléktalanul.

A kár felbecsülhetetlen.

Sirvafakadt a bíróság előtt Arad egyik tönkrement tekintélyes kereskedője

Nem sikerült a ló-üzlet: a vádlottak padjára került

Temesvár, szeptember 19

A mai időkre jellemző tragédiának utolsó fejezete pergett le hétfőn délután a temesvári törvényszék Constantinescu-tanácsa előtt. Glück Ede aradi lókereskedő volt a vádlott akit csalással vádolva 20 bányási gazda jelentett fel.

Glück hónapokkal ezelőtt még Arad legtekintélyesebb kereskedői közé tartozott.

Nemrégiben 100 lovat vásárolt össze azal, hogy rövidesen fizetni fog. Azonban a gazdák pénz helyett állandóan csak biztató leveleket kaptak, mire elfogyott a türelmük és feljelentést tettek az adós lókereskedő ellen, aki az ügyészégre fogházba került.

Glück a bíróság előtt sirva mondogatta el, hogy önhibáján kívül került bajba.

A lovakat nem tudta eladni s kénytelen volt az állatokat a fővárosban tartani, ahol ellátásuk rengeteg pénzt emésztett fel. Végül a lovakat átvette a kistért, a mely persze nem fizetett, csupán ígérekkel traktálta. Ő ezeket az ígéreket továbbította a gazdáknak.

— Ha mindenkit elfognának, aki ma nem fizet, akkor olyan hosszú vádpadot kellene csinálni, amely az ország egyik végéből a másikba ér! — mondogta a védő, dr. Kormos Lajos.

A bíróság Glück Edét felmentette a család vádjá alól.

A mérhetetlen gazdag Erdély

Egy hágeni tanár a brassóme gyei Fekete-halomban földgázra bukkant

A lelet megfajt egy kis gyermek titokzatos halálát

Brassó, szeptember 19.

Danner Hans, hágeni tanár, aki ezidő szerint Brassóban tartózkodik, ahol tudományos kutatásokat végez, a brassóme gyei Fekete-halom községben érdekes felfedezésre bukkant. A külföldi tanár megállapította, hogy

a községben földgáz-ér vonul végig, a melynek fészket is megtalálta.

Érdekes, hogy azon a helyen, ahol az ér elvonul, természetesen a növényzet is elszárvult. A faluban ezt a jelenséget már régebben észrevették, azonban

rántsem gondoltak arra, hogy ezt az elváltozást a föld mélyében lappangó földgáz-áramlás okozza.

Az eddig felfedezettlen földgáznak Fekete-halomban áldozata is volt egy gyermek személyében, aki néhány hónappal ezelőtt meghalt. Az orvosok a halál okát annakidején nem tudták megállapítani.

Danner professzor felfedezése nyomán most megállapított, hogy

az a ház, amelyben a gyermek meghalt, a földgáz-áramlásos területen fekszik a gyermek halálát okozta

vetlenül az ér felett volt.

A gyermek halálát ezek szerint a felszivárgó földgáz okozta.

Az eddigi kutatások még nem mutattak arra, hogy a mélyben nagyobb mennyiségű földgáz van. Könnyen valószínű azonban, hogy rövidesen a földgáz tulajdonképpen forrására is rábukkannak. Ebben az esetben a lelet az egész megyére nézve is szerfölött jelentős és értékes

Autóverseny egy halottal és nyolc sebesülttel

Erfurt, szeptember 19.

Egészen hiányos még az a jelentés, amelyet a schleizeri versenyeken történt autókatasztrófáról kaptunk. A szűkszavú távirati jelentés alapján a következőképpen lehet megelveníteni a szerencsétlenséget:

A versenyek alkalmával egy Hartmann nevű versenyző autója felborult és a közönség sorai közé zuhant.

A kocsi vezetője azonnal meghalt, a nézők közül nyolc súlyosan megsebesült.

Tekintettel a távirat homályos voltára, a hirt csak fenntartással közöljük.

Legújabb jelentéseink szerint a Hartmann versenyző haláláról és nyolc sebesült nézőről hirt adó beszámolókat téveseknek bizonyultak. A versenynek csakugyan volt halálos áldozata, de ez nem Hartmann volt, hanem egy Hamilton nevű híres angol versenyző, aki egy éles kanyarnál a gépével felfordult.

Hamiltont haldokolva húzták ki a felfordult gép roncsai alól és még a kórházba szállítása közben meghalt.

Tordán nincs hus, mert felemelték a vágóhídi illetékeket

Torda, szeptember 19.

A város lakosságának husellátása komoly veszedelembé került, mert a tordai mészárosok beszüntették a vágásokat.

A mészárosok sztrájkjának oka abban keresendő, hogy a városi tanács érthetetlen okokból 50—100 százalékkal felemelte a vágóhídi illetékeket, amit a mészárosok semmiképpen sem akarnak magukra vállalni és fizetni. Miután pedig a tordai városi tanács mereven ragaszkodik a felemelt illetékekhez, a mészárosok elhatározták, hogy beszüntetik a vágásokat, a míg a tanács a szeritük sérelmes határozatot meg nem semisíti.

Torda város lakossága reméli, hogy a városi tanács mérlegelni fogja a helyzetet és lemond a vágóhídi illetékek emeléséről, ami a mai viszonyok között nem is indokolt

Sötétség és bicska...

Vérifürdő egy magyarországi község szüreti mulatságán

Budapest, szeptember 19.

A magyarországi Lacihegy község lakosságát páratlanul álló, véres merénylet tartja izgalomban.

A falu fiatallaga szüreti mulatságot rendezett. Éjfél körül járt már az idő, a hangulat a tetőpontra hágott, amikor egy dult kinézésű, ismeretlen legény toppant a terembe. A váratlan jövevény leütötte a lámpát, majd előrontott a késével és a vak sötétben vagdalózni kezdett. Az ismeretlen merénylet Hollósi Istvánt a nyakán sebesítette meg. Lóóó Istvánnak pedig a hasába szurt és combján is mély vágást ejtett. Benke István, akit a sötétben bicskázó legény szíven szurt, azonnal szörnyethalt.

A késelő merénylet, aki a sötétségben keletkezett zürzavarban nyomtalanul eltűnt, a csendőrség keresi.

A két legényt haldokolva a kórházba szállították. Felépülésükhöz nincs remény és így valószínű, hogy a szüreti mulatságon rendezett vérifürdő áldozatainak a száma háromra emelkedik.

— A BIHARI GAZDÁK NEM TUDJÁK ELADNI A BUZAJUKAT. Nagyváradról jelentik: Biarmegye gazdáinak a termés elhelyezése nagy gondot okoz, amennyiben a hűvös nyár ellenére is, rekordtermés mutatkozott. A buza ára jelenleg 300—310 lej. A kormány intervenciója későn érkezett, mert eddig csak 130 vagon búzát vettek át 340 lejcs áron, ami 4 millió 800 ezer lejre rug. Valószínű, hogy a 300 lejcs piaci ár nem tartathatja meg.

DÉNES SANDOR RIPTORTJA:

MATISAN MÁRIA, a telefonos kisasszony, aki eddig még csak kilencszer szállott le ejtőernyővel a földre

Ég és föld között ruzsozza a száját, nehogy sápadt legyen, amikor földet ér

Sztamár, szeptember 19

Huszonegy éves, viruló szépségű, fiatal leány. Jókedvtől ragyog az arca, vidáman kacagnak a szemei, üdén, közvetlenül, gyerekesen fecsegő a beszéde. Ecsetavatott mestere róla festhetné meg a fiatalságot.

Ha az utcán megy, minden férfi-embernek megakad rajta a szeme.

De Matisan Mária, aki egyébként tele van életkedvvel, örömmel, nem reagál pajzán szemézési kísérletekre.

Az, ami a földön van, csak annyiban érdekli, hogy édes apja, aki a szatmár-megyeyi tiszta színromán-lakta Ráksa községben volt tanító, mint a magyar hadsereg katonája hősi halált halt a harctéren, hogy szerény sorban maradt édesanyja, két fiatalabb fivére van — mindkettő állás nélkül. Egyiknek tanítói diplomája van, a másik tisztviselő volt.

No, meg a Morganék telefonja, amelyiknek szatmári központjában nap-nap mellett, lélek nélkül kapcsolja a feleket. Mert ez adja a kenyeret. És mert ezzel Matisan Mária is bekapcsolódik a levegő-égbe, amely egyedül érdekli. Matisan Mária csak a fellegek közt szeret kalandozni. Nemcsak lélekben, de valóságban is.

Napfény ha ragyog, ábrándosan nézi a levegő-éget, milyen jó lenne odafent imbolyogni. Felhőkárpiton át milyen pompás lenne lenézni, szétáradó ejtőernyővel imbolyogva leszállani a földre.

Szerelme: a levegő-ég, a repülő-gép, az ejtő-ernyő és fiatal lelkének minden ábrándja, vágya: megjavítani az összes eddigi rekordokat, olyan magasról leereszkedni, amilyen magasról nem ugrott még senki.

A napokban érkezett haza Galacból, a hol ezuttal

kilencszer ereszkedett le a repülő-gépről és ért baj nélkül földet.

És hogy ha cikket írunk róla az újságban, egyetlen vágya: köszönjük meg Lovetzky József urnak, a főnökének, hogy olyan kedves, olyan jó hozzá és mindig szabadságolja, ahányszor a felhők fölé akar szállani...

Ugy, mint Bánky Vilma...

1917-ben vagy 18-ban történt. Akkor már özvegy édesanyjával Sikárlón laktak. Egy repülőgép haladt el a falu fölött.

Ugy uszott fenn, nagyon magasan, mint egy büszke sas. Csak a berregése árulta el, hogy gép.

A kis Matisan Mária, aki akkor öt-hat éves lehetett, hosszan, ábrándosan nézett az égre mindaddig, amíg a repülőgépet látni lehetett és még sok éjszakán a gépmadáról álmodott.

A falusi asszonyok, akik szemet oltanak, kártyát vetnek, ráolvasnak, hűtlen férfit babonáznak, akkor azt mondták: Sikárlón háború lesz...

A repülőgép nem hazudott.

1919-ben csakugyan itt volt a román-magyar front...

Matisan Mária már nagybácska leány volt, amikor az édes anyja beteg lett. Súlyos, nehéz állapotba hozták be a szatmári kórházba, ahol Lükő doktor — az isten áldja meg — vérátömlesztéssel megmentette.

A vért Matisan Mária adta az édes anyja életének megmentéséhez.

Megmutatja a gömbölyű karját: sebhely jelzi, hogy onnan eresztették ki a vért.

Abban az időben a kis Matisan Mária elment Sztamáron a moziba. Ott egy filmet látott, amelyen Bánky Vilma ejtőernyővel leereszkedett a földre.

Egész éjjel nem tudott utána aludni. Folyton arra gondolt: milyen felsőleges érzés lehet a felhők között imbolyogni, szétnézni a levegő-égben, magasról nézni

mindent, ami idelelt van.

És elhatározta, hogy ő is felszáll, mint Bánky Vilma, ő is leugrik a gépmadár hátáról és emberek ezreinek feje fölért uszva azok tapsai között fog földet érni.

És azután még nagyon sok éjszakán álmodott róla, hogy fenn suhan a fellegek fölött, egy-egy felhőszakadást lenéz, aztán kiáll a gép peremére, leugrik, az ernyő kinyílik, a szellő himbálja, már látni a földet... kopp... amikor elérte, a koppanásra, fel is ébredt.

...A kisasszony beleg...

Vajda miniszterelnök családja protezsálta, meg Boiláék, kinevezték Kolozsvárra a postához tisztviselőnek.

Szabadidejében ki-kijárt Szamosfalvára, ott ólalkodott a repülőter körül.

Hosszas tusakodás után jelentkezett az azóta elhunyt Dahinten ezredesnél, aki a katonai repülőtelep parancsnoka volt.

Megmondta az ezredesnek, hogy repülni szeretne.

Vegyen egy ejtőernyőt!

Mikor látta, hogy a katonai repülőknél nem boldogul, a polgári repülőkhöz fordult. Ott egy Popa nevű repülőkapitány egyszer azt mondta neki, hogy vegyen egy ejtőernyőt, aztán akkor lehet a dologról beszélni.

Matisan Mária vett egy ejtőernyőt.

Negyvenezer lejért. Hitelbe. Apródoként törlesztette a fizetéséből.

Mikor jelentkezett a kapitánynál, hogy most már repülhetünk, van ejtőernyő, a kapitány keresztet vetett, áripakodott, hogy hagyjak békében, ne juttassék vele cirkuszt. Hangosan beszélt vele, mire ő is elkezdett hangoskodni. Nem hagyta magát. Eközben belépett a szobába, a hol voltak, Rujinszky ezredes. Matisan Mária sirva panaszkodott, hogy mi történt vele.

Az első ugrás

Rujinszky ezredes elküldte a Királyi Aero-Klubba. Itt végre kisírta, hogy komolyan beszéljenek vele.

Bibescu herceg aprobálta, hogy vizsgát tegyen, a vizsgát kiállotta, és 1926 szeptember 14-én egy bukaresti nemzetközi meetingen, a király jelenlétében végre felszállott és 1400 méter magasról leugrott.

Baj nélkül földet ért.

Hogy milyen érzés volt? Míg nem ültem a gépben, féltem. Félttem attól, hogy itt is csak tréfát űznek belőlem és az

Ulközben ki szoktam magam ruzsozni

— Baleset sohasem történt velem, soha nem félek, mondja Matisan Mária. Mikor a pilóta int, hogy elérkeztünk a kelendő magasságra, nekikészülök az ugrásnak. Egyszer történt meg, hogy a pilóta elejtette az óráját, én ráleptem. Rossz jel, gondoltam magamban. És csakugyan:

a lábam beleakadt a lépcsőbe, amikor kiugrottam és vagy három bukfencet vettem a levegőben.

De egyéb baj nem történt. Az ugrás után 3-4 perc telik el, amíg az ejtőernyő kinyílik. Ezalatt időm sincs gondolkodni. Egyszer csak az ernyő el kezd rázni, mintha valami rossz, köves uon mennék. Ez azt jelenti, hogy az ernyő nyílik kifelé és a belékapaszkodó levegő remegteti. Amikor a rázás megszűnik, akkor tudom, hogy már nincs baj, az ernyő kinyílt.

Ígyenkor kiveszem a pilótanadrág zsebéből az arc-ruzszt, a kis tükröt és kiruszozom magam, ne legyek sápadt, amikor földet érek...

— Ezt nem kell kikacagni, mert Braes-

Kikacagták. Az ezredes is, meg a körjük gyűlt tiszték is.

Mikor már nagyon erősködött, az ezredes bosszusan azt mondta neki:

— A kisasszony beteg...

És félremagyarázhatatlanul a fejére mutatott.

Általában mindenütt kikacagták. Senki sem akarta elhinni, hogy ő egyszer mégis csak repülni fog.

Azaz, hogy a kolléganői azok hitték. Többször figyelmeztették rá, hogy hagyjon fel ezzel a bolondériával, mert külföldben repülni fog — a hivatalból.

Látta egyszer Kolozsváron a Braescu kisasszonyt, amint ejtőernyővel leereszkedett.

Boldog volt, hogy látta. Sirt az örömtől.

Kezdett Bukarestbe járni a hadügyminisztérium repülőosztályára.

Kinevezték, kigunyolták. Egyszer azt mondták neki, hogy csak a tiszték kedvéért vágyik a repülőkhöz.

— Idegbeteg lettem a vágyakozástól, mondja Matisan Mária.

utolsó percben nem engednek felszállni. Futva mentem a repülőgéphez, hogy ne tudjanak visszhágni. Végre bent ültem a gépben, a nagy madár emelkedett velem fellelé, beteljesedett az álom... a pilóta intett, kiugrottam, az ejtőernyő öve felcsuszott a derekamra, rettenetesen szorított, mintegy ötven méterre lehettem a földtől, amikor elájultam... földet értem... a fejem nagyot koppant egy kőön... erre magamhoz tértem.

— Herceg Cantacuzino az autójába ültetett és a mentő-kocsikhoz akart vinni. Azt mondtam: nem kell, nincs már semmi bajom, nagyon, nagyon boldog vagyok. Erre a herceg elkocsikázott a közönség sora előtt. A király és Mária királynő kezeikkel integettek felém, úgy üdvözöltek.

A tisztek pedig nem gonyolódtak velem, az ismert film-színész után elneveztek Janin-nak. Ma is mind úgy hívják.

Mikor ez történt, Matisan Mária 18 éves volt.

Azóta kilencszer repült és ugrott le az ejtő-ernyővel.

Legmagasabb ugrása Turnu-Severinben volt: kétezer méterről.

De ez semmi. A Braescu kisasszony már 6000 méterről is ugrott, sőt Amerikában 6800-ról. Matisan Mária nem „yugszik, míg ezt a rekordot meg nem javítja...

cu kisasszony elmondta nekem, hogy ő ugyanezt cselekszi.

— Nagyon jó érzés: ejtőernyővel lefelé ereszkedni. Olyan, mintha bölcsebb ringatnának. És közben gyönyörködöm, hogy milyen szép lenézni. Ha felhők közé kerülök, felsőleges látványban van részem. A felhők csillogva ragyognak, mintha hóból lennének. Ha a felhők között egy-egy szakadás van, pompás látvány a szakadástól át lenézni a földre.

Mikor a földhöz közeledem, körülncézek,

és lábaimmal úgy igyekszem kormányozni, hogy valami kőbe ne ütközsem.

— Nem, férjhezmenésre egyáltalában nem gondolok addig, amíg előbb meg nem javítom az ejtő-ernyő ugrás rekordját.

— Előbb fent, a levegőben akarok kerekét elérni, idelelt ráérek azután Mert higgye el,

sokkal jobb érzés ott fenn a levegőben, mint idelelt a földön.

— mondja a levegő kis rajongója.

És kipirul az arca. Pedig — gondosan megnéztem — most nincs rajta ruza.

Ugy látszik: ha gyalog-szerrel jár, nincs szüksége, csak fent a levegőben.

— Akiknek a szívük működése rendellenes, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Akta 1878-ból, amely

1933-ban tanulságos

Temesvár, szeptember 19,

A Trianon előtti Nagymagyarország a kisebbségek védelmére nem kötelezte sem békeszerződés, se párisi paktum.

Ennek ellenére is ma Nagyromániában a tiszta magyar vidékeken hiába kéri hiába sürgetik a közigazgatásban a magyar nyelv használati jogát.

A sok kérelemre ebben az ügyben unatlan az válaszolják, hogy örüljenek a magyarok, hogy nincsenek elnyomva mint voltak a románok a magyar uralom alatt.

Hogy mennyire nincsen igazuk, erre vonatkozólag ideiktatunk egy bizonyítékot.

Az akta a következő:

Nr. 528

De la notariatului Costeiu Mare Spectabile

Domnule Jude cercuale!

Conform ordinatiunilor sustatara avem onoare aici sub ./. alaturatu conspectele despre stamularile statului vitorului domestic pro luna lui Septembrie a. c. cu stima oficioasa a sub-cerue.

Costeiu Mare, la 30 Septembrie 1878 Vadu notar.

Ez a régimódi román helyesírás szerint akta negyven esztendővel előbb készült mint a híres gyulafehérvári határozat.

Negyven esztendővel ezelőtt Magyarországon nem volt semmiféle kisebbség nyelvhasználati határozat, ellenben a nyelvhatározat valóság volt.

Ez a régi stílusú akta, amelyet a Kraszóvári megyében fekvő Nagyostyén községből küldtek a báncsi főszolgabírói ságnak, arról szól, hogy a jegyző tisztelettel betérjeszti vessző alatt mellékelten a házifalatok összeírását. A jegyző román ember volt és román nyelven is fogalmazott.

Ezért se el nem csapták, sem fegyelmit nem indítottak ellene, sem pedig magyar nyelvvizsgára nem küldték.

Pedig a főszolgabírói székhelyét emlírt ki magyarul Bálinacnak, hanem Băliniu néven szerepeltette azt románul.

És vajjon hogy hívták az akkori báncsi főszolgabíró?

Juliu Pascu volt a neve. Román ember volt...

A főszolgabíró nem küldte vissza a nem állammelvvel felterjesztett aktát, hanem annak rendje és módja szerint elintézte azt és magyar sorok kíséretében a román nyelvű kimutatást továbbította Lugosra az alispáni hivatalhoz.

Próbálna m, a dicsőséges gyulafehérvári határozatokra való hivatkozással, pár párisi kisebbségi egyezmény és a békeszerződés, valamint az alkotmányban az állampolgárok egyenjogúságáról szóló szakaszára való hivatkozással valamely magyar falu községi jegyzője magyarul felterjesztést intézni a főszolgabírói hivatalhoz!

Ugy kiakolbolitának az állásából, hogy a lába se érne a földet.

Ifjabb Kubán Endre.

VICHY-ETAT TERMÉKEI

VICHY-ETAT SÓ Az ásványvízből kivont természetes só alkalikus víz készítésére

VICHY-ETAT PASZTILLÁK 2-3 pasztilla étkezés után megkönyíti az emésztést.

VICHY-ETAT TABLETTÁK Az emésztés elősegítésére szolgáló szilvív otthoni elkészítésére.

Óvakodjunk az utánzatoktól és hamisítványoktól!

Vezérképviselő: PHILIPPE FINKELSTEIN, București, Strada Câmpianu 20.

Titulescu hétfőn reggel átutazott Brassón

Hétfőn reggel fél kilenc órakor az Arad felől jövő Rapid-vonattal Brassóba érkezett Titulescu külügyminiszter. Az brassói állomáson a külügyminisztert több bukaresti újságíró és politikai előkelőség várta. Titulescu azonban senkit sem fogadott, mert éppen akart kelt fel szalonkocsijában és így az öltözködéssel volt elfoglalva. Titulescu innen tovább utazott Szinájába, ahol az uralkodó hétfői nap folyamán kihallgatáson fogadja.

Előreláthatólag két napot tölt Bukarestben

A rendőrség közlése szerint Brassó határára, a Mezősolyos felé vezető országúton, 5616. Bv. jelzésű kerékpárt találtak. A rendőrség közlekedésügyi osztályában megállapították, hogy a bicikli engedélye Vasile Conea névre van kiállítva. A tulajdonos megkezdte a rendőrség közlekedésügyi osztályán.

Polgármester Bukarestben

Voicu Cornel dr., városunk polgármestere különböző hivatalos ügyek elintézésére a fővárosba utazott. A polgármester előreláthatólag két napot tölt Bukarestben.

Kormánypartí vacsora

Vasárnap este a helyi kormánypartí vezetői exponsei intim vacsorát rendeztek a Korona éttermében. A vacsorán Joaimescu földművelésügyi miniszter részvételével együtt is részt vett. Ezenkívül megjelentek a vacsorán feleségeikkel együtt: Culeanu György dr. vármegyei prefektus, Voicu Cornel dr. polgármester, Debu dr. és Branicea szenátorok, valamint Caliman dr. az Astra kultúregyes elnöke. Az intim vacsorán a kormánypartí vezetői különböző politikai kérdésekről is tárgyaltak Voicu Niculescu földművelésügyi miniszterrel, aki főleg a nemzeti-parasztpárti brassói tagozatának elnöke.

Gazdasági főnök a református egyháznál

A brassói ref. egyházközség presbiteruma tegnap megtartott ülésében töltötte a Bedő József lemondása következtében megüresedett gazdasági hivatali főnöki tisztséget. Kilenc pályázat érkezett. Ebből kettő, nem felelve meg a feltételeknek, nem bocsátott választást. A hét pályázóra elrendelt szavazásán Farczádi Sándor Áron került ki győztesként. A leadott 36 szavazatból 32 esett Farczádi Sándor és Damó György.

Tekézősport

Szombat este a kolozsvári turára érkező „Bolonya” csapatot az állomáson a federáció vezetősége, Jó barát, Avram Ancu, Matador csapatai és számtalan közönség várta. Az üdvözlő beszédek elhangzása után a csapatok bevonultak a Csizmadiaszin-telepére és ott a Matador országos bajnokcsapattal mérte össze erejét. Eredmény 144-154 „Bolonya” javára.

Vasárnap délelőtt a „Weipert”-pályán Jó barát-„Bolonya” mérkőzést a jóképességű „Jó barát” nyerte 154-121 arányban szép játékkal.

Vasárnap délután „Avram Ancu”, Kolozsvár egyik legjobb képességű csapatát mérte „Bolonya” 164-150 pont arányban. A mérkőzések 12 játékkal 3 menetben zajlottak.

A mérkőzések után Möriz Béla, a Federáció ügyvezető elnöke dícsőretét fejezte ki a győztes csapatnak, kijelentve, hogy Brassóban is vannak tekézők, akik egy ambícióval küzdenek, hogy babért szerezzenek. Üdvözlését küldi Brassó összes tekézőinek.

A cipész tekézőegyesület „Pantofari” nevű csapat teljes legizolást nyert. Játékuk engedelmezt.

Hétfőn este a „Tricolor”-„Pantofari” mérkőzést a „Tricolor” nyerte 225-235 arányban a CFR-pályán. 6 menetben, 12 játékkal.

Portereredmények

ERNEST: Ernest S. C.—Cserkészek (Brassó) 5:0 (1:0). Ernest S. C. komb.—Cserkészek komb. (Brassó) 4:2 (1:1). Ernesti csapat jobb összejárával megérdemelten győzött. Bíró: Secellian.

A forráskutatások sikere esetén Brassónak nem kell a Vidombák vize

A Spreng alatti terület átkutatták, mozt a Pojána és a Rakodó következik

Brassó, szeptember 19.

Beszámoltunk már arról, hogy Dannerth Hans hageni tanár, a varázsvessző forráskutatások ismert szakértője városunkba érkezett. Hétfőn reggel a tanár és asszisztense, valamint a város állandó választmányja és szakelődői kiszálltak a Forrás-hegyre (Spreng), ahová a város — mint ismeretes — fürdő- és csolnakázó tó létesítését tervezi. A kiszállásnak az a célja, hogy Dannerth professzor kísérleteinek segítségével az ottani, időleges, bő-

vízi források fészket megtalálják.

A külföldi tanár egyelőre a hegy források feletti részén kutatógátott. A kísérletek máris eredménnyel jártak, amennyiben megállapították azt az irányt, melyből a földalatti csatorna a forrásokhoz a vizet szolgáltatja.

Dannerth professzor és a város megbízottai fáradhatatlan kutatást folytattak, hogy azt a medencét is megtalálják, a honnan az időközi források táplálkoznak.

Amennyiben ez sikerül, úgy

a tervezett fürdő- és csolnakázó-tó vizellátását biztosítják és nem lesz szükség arra, hogy az 5 kilométernyi távolságban levő Vidombák-patak vizét csatornán a Forrás-hegy alá vezessék.

A kísérleteket kedden a Pojánában folytatják.

Értesüléseink szerint a kutatásokat a Rakodó-völgyre is kiterjesztik, ahol a város a köztemetőt tervezi.

Joanitescu miniszter fel van háborodvs:

Ha nem ad Brassó megfelelő helyiséget a munkakamarának, az egész intézményt Sepsiszentgyörgyre viszik

A város megtagadja a magáé: szubvenciót adott a munkakamarának

Brassó, szeptember 19.

Néhány nappal ezelőtt — mint ismeretes — Joanitescu munkaügyi miniszter jelenlétében ünnepélyes körülmények között felelték a brassói munkabírók összes ülnökei. Miután a feleletet megtörtént, semmi akadály sincs most már annak, hogy ez a nagyfontosságú munkasintézmény végre megkezdhesse működését.

A munkakamara vezetősége elhatározta, hogy e hét végén, legkésőbb a jövő hét elején, funkcióba helyezi a munkabírószót. Ez a határozat éppen idejében jött, mert amióta az új munkakamarai és munkajogszolgáltatási törvényt megszavazták, a bíróságok munkakonfliktusokat egyáltalán nem tárgyalnak, úgy, hogy az ilyen természetű perek rendkívül elszaporodtak.

Ennek legjellemzőbb bizonyítéka az, hogy a brassói munkabírószót közel száz peres ügyet kell a legsürgősebben letárgyalni. Ezeknek jelentős részét a rendes bíróságtól, valamint az iparhatóságoktól vették át, mintegy harmincat pedig a munkakamara

felállítását után nyújtottak be.

A munkakonfliktusok nagyrésze a vasárnapi munkaszünet be nem tartására vonatkozik. Főleg azt sérelmezik a munkások, hogy a törvény szigorú előírásai ellenére is dolgoztatják őket vasárnap és ünnepnapokon. Azonkívül nagyon sok olyan per van, amelyeket a brassói munkaügyi felügyelőség irított különböző brassói mérnökök és vállalkozók ellen a nyolcórás munkaidő be nem tartása miatt. A munkaügyi felügyelőség a munkabírószóhoz benyújtott felterjesztésében a kihágásban rajtakapott munkaadók szigorú megbüntetését követeli azzal az indoklással, hogy példás eljárással lehet végre rendet teremteni a nyolcórás munkaidőről szóló törvény betartása terén.

A munkabírószó Nicolae A. Jonescu bíró elnöke alatt és Petre A. Jonescu segéd-bíró közreműködésével kezd meg működni, azonkívül minden tárgyaláson két ülnök vagy helyettes ülnök vesz részt, akiket a felek jelölnek ki.

A munkabírószó helyiségével kapcsolatban

Joanitescu munkaügyi miniszter brassói látogatása alkalmával mély felháborodásának adott kifejezést, hogy ez a komoly intézmény nem tudott rendes lakáshoz jutni. A munkabírószót ugyanis szintén a Fekete-utca sarkán levő bérpalotában, a volt Grand Hotel helyiségében helyezték el, ugyanoda, ahová a munkakamara költözött. Ezek a helyiségek azonban piszkosak és primitívek és egyáltalán nem alkalmasak ahhoz, hogy ott munka-bírószó működjen.

Felháborodásában a miniszter annyira ment, hogy kijelentette, miszerint ha a város nem ad megfelelő helyiséget a munkabírószóknak, úgy azt áthelyezi Sepsiszentgyörgyre.

Azt nem vitatjuk, hogy a munkabírószó emberségesebb helyiséget is érdemel, de miért gondoskodjék helyiségről éppen a város, amely leróta kötelességét azzal, hogy a Joanitescu miniszter részortjába tartozó kolozsvári munkaügyi felügyelőség határozott tilalma ellenére is kiutalta a munkakamarának megszavazott negyvenezer lejes segélyt, amelyből a munkabírószó lakás céljaira is jut.

Annak idején rámutattunk arra is, hogy a munkásság, valamint a többi dolgozó rétegek hatalmas összegeket fizetnek a munkaügyi minisztérium büdzséjébe munkasintézmények fenntartására. Sőt mi több: a munkakamarák fenntartására külön megadották a munkások fizetését. Ezekből az összegekből éppen lehetne biztosítani a munkabírószó és a munkakamarák működését s nem pedig áthárítani ezeket az intézményeknek a fenntartását is a városra, amely az új törvénykezés folytán amúgy is átvette a népjóléti terhek egy részét a munkaügyi minisztériumtól.

Egyetlen napon három bűnügyben felmentő ítéletet hozott a brassói hadbírószó

Az őrmester, aki tolvajnak nézte a katonai küldöncöt. A főhadnagy, akinek családjában szörnyű tragédiák játszódtak le

Brassó, szeptember 19.

Köztudomású, hogy Brassóban működik a V-ik hadtest hadbírószó, ahol szeptember 15-én megszűnt a nyári szünet és megkezdődtek a tárgyalások. A brassói hadbírószó Muscalu hadbírózredes elnöke alatt tegnap már több rendkívül érdekes ügyet tárgyalt.

Igy többek között hétfőn került a hadbírószó elé a ploesti 15-ik divízióban szolgálatot teljesítő Bolhatea őrmester rendkívül érdekes emberölési ügye. A vádirat szerint az őrmester revolverével agyonlőtt egy Bisac nevű katonát. A szerencsétlen katonára egy éjszaka szolgálati ügyben a lakásán felkereste az őrmestert. Az altiszt lakása azonban zárva volt és így átmászott a kerítésen, majd bemont a lakás nyitott ajtaján, hogy felkeltse fellettését.

Az őrmester, amikor meghallotta a lépteket, előrántotta revolverét és mielőtt még a katonára szólott volna, rálőtt fejére. A golyó azonnal halálát okozta.

A tárgyalás során több tanút hallgattak meg, akik igazolták, hogy az őrmester valóban tolvajokra gondolt, amikor fegyverét használta, mert még mielőtt a lövés eldőrdült volna, elkezdett segítségért kiáltani. Ugyanakkor az őrmester azt is hangsúlyozta, hogy a katonával a legjobb viszonyban állott és nem is akart rálőni, hanem inkább megijeszte, mert nem ismerve fel, azt hitte, hogy valami tolvaj járkál a lakásában.

hallgatása után az őrmestert felmentette az emberölés vádjáról.

Ugyancsak hétfőn tárgyalta a hadbírószó Jorgulescu főhadnagy ügyét, aki a 10-ik csendőrezrednél teljesített szolgálatot. A vádirat szerint a főhadnagy hosszabb ideig hiányzott indokolatlanul a szolgálatból, ami a hadseregnek súlyos vétségszámba megy. A főhadnagy a tegnapi tárgyaláson megrázó dokumentumokkal indokolta a szolgálatból való távollmaradását. Előadta, hogy családjában

borzalmas tragédiák, öngyilkosságok és halálesetek történtek, szülei meghaltak. Ezek a tragikus események valósággal összeroppantották, úgy, hogy hosszú időn keresztül valósággal magánkiűlt volt. — Ilyen lelkiállapotban nem gondolt a kötelességteljesítésre, mert teljesen összeropant.

A tragikus sorsu tisztet Radu Olteanu és Welter ügyvédek védtek és felmentését kérték azzal, hogy a felsorolt családi drámák mindenben felül enyhítik a tiszt bűnét. A hadbírószó magáévá tette ezt az emberi szempontot és a tragikus sorsu főhadnagyt felmentette a vád és annak következményei alól.

Végül pedig egy kevésbé érdekes eset: A 8-ik gyalogezredben szolgálatot teljesítő Luscan főhadnagyt azzal vádolták meg, hogy egy Uzon nevű embert minden indoklás nélkül súlyosan bántalmazott. A tanúk kihallgatása után a hadbírószó megállapította, hogy a vád alaptalan és ezért a főhadnagyt felmentette.

Hó esett a brassókönyeki hegyekben

Az állami tisztviselők azt kérik, hogy fűtsék a hivatali helyiségeiket

Brassó, szeptember 19.

Az időjárás Brassóban és környékén két nappal ezelőtt váratlanul hidegre fordult.

Az időjárás annyira mostoha, hogy a magasabb fekvésű részekben a barométer fagypontra alá ereszkedett.

Turisták elbeszélése szerint a Bucsecsen, a Nagykőhavason, valamint Szinaja környékén az éjszaka hószórt. © Fundatia pentru Scoala

levegő és az emberek télikabátot vettek fel, a lakásokat pedig már fűtik, jóllehet még alig kezdődött meg az ős.

A tarthatatlan hideg miatt az állami tisztviselők kéressel fordultak a hatóságok fejeihez, hogy holnaptól kezdve az irodákat rendszeresen fűtsék, mert képtelenek a hideg szobákban dolgozni.

A téli időjárást mi sem jellemzi jobban, hogy Brassóban hétfőn négy fokra esett alá a hőmérséklet. A Nagykőhavason harminc centiméteres hó esett, egy-egy helyeken pedig már színi is lehet.

Dannerth professzor varázsvesszeje és Brassó vizellátása

Tudományos szakvélemény arról,
hogyan a „varázsvessző” — megbízhatóan

Komoly és méltóságos helyről kaptuk az alábbi szakvéleményt. Írja a porosz kir. műegyetemnek hosszú éveken át tanársegédje volt és ezért anélkül, hogy a kérdésben magunk állást foglalnánk, helyt adunk ennek a szakvéleménynek is.

Brassó, szeptember 19.

Brassó város állandó választmánya megbízta Hans Dannerth professzort, a forráskutatás világhírű specialistáját, hogy a Spreng alatt és a Poianan források után kutasson.

Az ügy eddig rendben volna. A városi tanács azon igyekezete, hogy Brassó város strand és vízproblémáját minden rendelkezésre álló eszközzel megoldja, csak a legnagyobb elismerést érdemli. Múltan sorakozik a mai városházi rezsim eddigi érdemű munkájához, mellyel tagadhatatlanul az utolsó évben Brassót fejlesztette.

Dannerth professzorral, a forráskutatás eme világhírű specialistájáról eddig még semmit sem hallottam, ami még nem jelenti azt, hogy nevezett tevékenysége nem kerülhetett el a szakirodalomban figyelmemet. Az a hangzatos kijelentés azonban, hogy a professzor urnak tudományos eszköze van, amellyel bármely falajon megállapítja, hogy van-e földben forrás és ha igen, milyen mélyen, valamint azt is, hogy a forrásnak mennyi a kapacitása, többnek tűnik, mint merészbevetésű fantáziának, ha pedig az említett „tudományos eszköz” netalán a professzor ur „varázsvesszeje volna”, kétértelműségem támadnak az egész ügy komolyságára vonatkozólag.

Hangsúlyoznom kell, hogy nem csatlakozom a hydrologusok azon, tudományosan indokolt és bizonyított véleményéhez, mely szerint a „varázsvessző”, „földszugár”, valamint a különböző „automatikus” és „objektív” „forráskutató” apparátusokat az eddigi eredménytelenségek miatt humbugnak tartják és elvetik, mivel véleményem szerint az utóbbi évek fiziológiai, pszichológiai vizsgálódásai igazolják, hogy egyes emberek olyan természetű adottsággal rendelkeznek, melyeket mindennapi érzékkel bíró emberek érzékelni képtelenek. Ismerem azonban azt az évtizedek óta folyó vitát és azokat a tudományos vizsgálódásokat is, amelyek ekörül a téma körül folynak és melyek véleményem szerint, csak azt igazolják, hogy ezen kutatások alkotó elemei annyira különfélék és változók és velük annyi visszaélés történik, hogy egy biztos, csak valamennyire is megbízható adat szerzése ezen az uton problematikus.

Ez az elenyésző csekély eredmény pedig, melyet az objektív irodalom a fentebb említett kutatási mód eredményeként feljegyez, inkább a véletlennek, vagy a médium többé-kevésbé tudatos vagy öntudatlan hydrologiai és geológiai tapasztalatának tudható be. Mert csak fizet találni, pláne forrást, különösen éppen a varázsvesszősok házában, Németországban, Franciaországban, szóval Európa azon részén, ahol az Oroszországból Spanyolország felé hőmpolygó, óriási kiterjedésű földalatti folyamrendszer vanul végig, nem is olyan nehéz. Olyan helyeken pedig, ahol a geológiai alakulások a hydrologiai kifejlődést gátolják, a „varázsvessző”, „földszugár”, „különböző apparátusok” segítségével való vízfeltárások fiaskóval végződtek. Így pl. Keletafrikában és a Fokföldön az ilyen „specialisták” által állandóan jelzett helyek közül mindössze csak 10 százalék mutatkozott tényleg vízállónak.

Hogy a 90 százalékos, negatív eredményű feltárásnak költségei milyen felesleges áldozatokkal jelentettek, ezt hangsúlyozni nem szükséges.

A vízfeltárás legbiztosabb, tudományosan megalapozott és igazolt módja a próbafúrásokkal egybekötött rendszeres geológiai és hydrologiai következtetéseket tesz lehetővé s ez a báró Eötvös Lóránt fele és Rybár budapesti egyetemi tanár által tökéletesített torziós inga, valamint

az ezt kiegészítő seismografikus, illetve földmagnetikus műszerek.

Minden egyéb, bárki által hirdetett kutatási mód szerencsevadászat.

Amennyiben tehát a városi tanács a víz-krízis megoldását komolyan igyekszik megvalósítani, úgy mi sem volna egyszerűbb, mint a Brassóban levő számos fúrott kut bevonásával, talán pár kiegészítő próbafúrás segítségével Brassó város egész területét egy kiterjedt és rendszeres geológiai és hydrologiai vizsgálatnak alávetni és biztosítani a városi tanácsot, hogy az eredmény nem fog elmaradni. Hangsúlyozom azonban, hogy éppen azon geológiai zavarok következtében, melyek a Brassó alatt elvonuló rétegekre annyira jellegzetesek, még ezen vizsgálatoknak is hosszurányulónak, kiterjedteknak, telki ismereteknek és alaposnak kell lenni, mert még így is, szeszélyes voltánál fogva, a természet megtréfálhatja a kutatót.

Ujabb ellenítések a munkakamarában Bajok a gépirónői kinevezések körül

Brassó, szeptember 19.

A brassói munkakamara megalakulása, — mint emlékeztetés, — nem a legkedvezőbb körülmények között történt. Az első alakuló közgyűlésen személyi és anyagi ügyek miatt éktelen botrány tört ki. A viharok azonban elcsendesedtek és a közvélemény joggal remélte, hogy a dolgok sima elintézésével a nyugalom végleg helyreáll a munkakamara berkeiben.

Most azonban kiderül, hogyha az illetékesek elejét nem veszik a dolognak, úgy a brassói munkakamarát újból komoly megzavarások fogják érni.

A munkakamara tagjai között nagy többséget képviselő munkásszekció reprezentánsai, valamint a jelenlegi vezetőség között újból feszült viszony állott be. A háborúság, amely heves viharokat fog kiváltani,

a gépirónői kinevezések miatt készül kitörni.

A legutóbbi közgyűlésen a munkások javaslatára a közgyűlés tagjai kimondták, hogy a tisztviselők és tisztviselőnk megválogatásánál elsősorban a jelöltek vagyoni állapotára lesznek tekintettel. Így

a munkások ragaszkodtak ahhoz, hogy a legjelentéktelenebb állásokba is csak olyanokat nevezzék ki, akik családfenntartók és beigazolhatóan szükségük van arra

Tel. 564

Asíra-Mozgó

BRASSÓ

Páratlan sikerrel fut a legnagyobb háborús tárgyú filmalkotás:

TANNENBERG

Főszerepben:

HANS STÜWE — KÄTHE HAAK.

Jön: „A nők börtöne” ragyogóan rendezett, megalapozó tárgyú film.

Főszerepben: Sylvia Sydney.

Ha azonban a város tanácsa minden körülmények között ragaszkodik a varázsvesszős kutatáshoz, úgy célszerűnek tartanám, hogy hozasson egy tehetséges hydrologust, aki, miután a vidéket előzőleg hydrologiai szempontból alaposan áttanulmányozta és megfigyelte, egy frissvágú fűzfavarázsvesszőt véve kezébe, jelölje meg az általa tudományos alapon véleményezett vízfeltárás helyeit. Az eredmény külsőségek szempontjából így ugyanaz, de lényegileg összehasonlíthatatlanul biztosabb lesz és ami a fő, a vizek feltárása minden kétséget kizárólag kevesebb rizikóval fog járni.

Weiss Jenő

okl. mérnök, a berlini porosz kir. műegyetem v. tanársegédje.

ja. Most meg kávét kér s minden ötödik szava megint kávé. De kávé sincsen, talán pénz sincsen. A férfi néz mereven maga elé s a zsebében kutat. Aztán nem int a felesége felé s reménytelen megadásban nyulik meg az arca.

(Nem tudom, mi megy most végbe ebben a gyermeklelekben, de úgy érzem, hogy én is voltam így. Képek kóvályognak bennem, éppen olyan összefüggéstlenül s elönt a tehetetlenség érzése. Szenvedek én is. Az anyám keze a kezemben, az apám biztos tekintete rajtam. Hiába hiába. Hasztalan minden segítség. Érzem, ahogy valami mellemre ül, rámnehezedik, ellep. Felülök, nem lehet bennem, kiugrom az ágyból és érthetetlen szavakat kiáltok össze-vissza. Magam sem tudom, hogy mit. Mentsetek meg emberek, mentsetek meg!)

A gyerek lecsúszott. Az anyja mozdulatlanul borul föléje, az apja sötét arcával árnýékolja be őket. Az anyja most leguggol, letérdel a pad mellé, még mindig kezében tartva az apró vállakat. A férfi keze a lábcskákon. Érzem, hogy forró hullámokat ver fel bennük is a gyermek láza.

Hirtelen kiáltás. A gyerek fölriadt:

— Anyu!

A férfi meggörnyed s gyüri kalapját tehetetlenül. Ő sem tudja, hogy mit csinál. A gyerek most lengrik s átfogja az apja térdét. A férfi fölemeli és kétségbeesett hangon babusgatva, ringatni kezdi. Csönd. Keskeny válla felett két ijedt zavaros gyerekszem mered felém, ki tudja, milyen mélységből. Megrémülök. Mintha régi magamat látnám. Aztán az apró fej lassan lehajlik s az egyenletesen ringató mozgás elaltatja. A nő, aki eddig összekulcsolt kézzel, mereven nézte, óvatosan átvesszi s visszahajítja a padra.

— Nem, nem...

Ezt már álmából mondja. Vajon mi ellen tiltakozik? Aztán minden elhalványul.

A másik gyerek mellett áll. Egy darabig kíváncsian pislog társa felé, aztán mikor látja, hogy elaludt, tovább ugrik. A kofferemet piszkálja. Az anyja, aki pár lépésről követi, rászól, de inkább csak azért, nehogy én szidjam meg. Majd pénz dob a gyerek, rézpénzt és játszóvele. Cseng a pénz s ő ujjongva találja, meg újra reá. Az anyja tekintete gyönyörködve kíséri. Aztán kézenfogja, csitítgatva odafekteti a padon a másik felére. A gyerek forog, suttog, huncutkodik. Az anyja alattóan simogatja egy darabig, majd bosszusan rászól:

— Hunyd be a szemed!

Ugyálszik, eredménye volt, mert most mind a két gyerek alszik.

B. Bányai László (Csikszereda):

Két gyerek a váróteremben

Félkettő múlt tíz perccel. A váróteremnek egyetlen lámpája van, éppen a szemembe süt. Szeretnék befelé fordulni, de a pad kifelé lejt. Így is kényelmetlen a fekvés. S még több mint két óránk van a legközelebbi vonatig.

Észembe jut, milyen bosszus voltam, mikor lekéstük a csatlakozást. A pályaudvar üres volt, alig élénkítette egy-két zöld fényű lámpa. Egyre többen szálltunk le a vonatról, ki az étterembe, ki a várótermekbe. Lomposak vagyunk és tehetetlenek, amint tétozva, zilált csoportokban végigvonulunk a peronon. Sehogysem tudunk megbarátkozni a gondolattal, hogy nekünk itt kell töltenünk az éjszakát. Kérdezünk, tiltakozunk, a hordárok, a pályafőnök előtt, kik komoly arccal hallgatják a panaszunkat. Egy disztigvált öszes ur is kérdez. Magyarul és halkan. A hordár, bár semmit sem ért belőle, kétszer is felel rá románul:

— Csak négy óra ötven perckor. Négy óra ötven perckor.

A disztigvált öszes ur azonban csak magyarul ért s még hozzá nagyot hall. Kezét fülehez illeszti s az értelmetlen szavak lejtésében némi bizatást sejt. Talán mégis, most, összeállítanak egy különvonatot. Bólint is hozzá, bár határozottan nem tudja, hogy mit felelt nekik, mert most már németül motyog s mivel újabb választ nem kap, felkapja a csomagjait és visszaindul a peronra. Pár perc múlva lekonvult fejjel tér vissza.

sza s rezignáltan rakosgatni kezdi a táskáit az egyik padra, hogy ültében rájuk lajողhasson.

Ez az utolsó, amire emlékszem. Három negyedórát szundikálhattam. Tovább nem tudtam aludni. Meg vagyok hűlve, a torkom is fáj egy kicsit, valószínűleg lázam is van. Egy idő óta meg két gyerek hang zavar. Két gagyogás visszhangzik a süket, ásitó teremben. Az egyik játékos, kurjongató. Hallható élvezettel kavargja fel a lomha csendet, s gyönyörködik kiáltásának szokatlan dimenzióiban. A másik értelmes szavakat ejt ki, panaszos, szaggatott hangon.

Felülve keresem őket. Az élénkebb hangú apró fehér nadrágban toporzékol velem átellenben. Selyemruhás anyjára ráismerek. Patáliát csapott az egyik kupéban, mert egy felszálló sovány hölgy szeretett volna még beférni oda. A selyemruhás hölgy most is perel. A fiával. De ez már csak olyan látszólagos perkedés, hogy az utasok ne bősüljenek fel a kis duhaj ellen, aki fellármázza őket amugy is kinos álmukból.

A másik gyermek nem látszik. Oldalt fekszik egy padon s az anyja, meg az apja eltakarják, amint ráhajolnak. A férfi lötyög a viseltes szürke ruha, a nőn olcsó, de csinos kardon. A gyermek ajkáról már jóideje összefüggéstelen szavak, képek röpködnek szakadatlan változatban. Láza lehet.

Most hirtelen abbahagyja. Elküldi az anyját. Az anyja kell. Majd újra az anyja.

* ROSNER MELITTA okl. zongoratanárnő külföldi tanulmányutjáról visszaérkezett és a tanítást (Tonica-Do módszer szerint) újból megkezdte. Jelentkezés: Vocevod M. h. 11. Tel. 4—33.

* ELHALASZTOTTÁK a brassói zsidó egyetemi hallgatók szeptember 20-ra hirdetett teacéstélyt, amely közbejött akadályok miatt csak október elején lesz.

* CUKORNÉLKULI BEFÖZÉS, főzések konzerválása, befőttek, lekvárok, kocsonyák, szörpök, főzelékek, saláták, uborka és káposzta berakás, gyümölcs- és főzelékszáláscsészék és mustárkezelés, írta Sárosi Bella. Ár 50 lej. Postaköltséggel 55 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

CIPÓVASÁRIÁS BIZALOM DOLGA!

Október 10-én

a Sparkassa épületében, volt Westemear heliográfia költőködöm. Addig raktáron levő saját készítésű, közismert, kitűnő minőségű cipőimet nagyon olcsón árusítom.

Szülők!

Iskolacipőket

most nagyon előnyösen vásárolhatnak.

Dánér Lajos

cipőüzem

Központi

Brassó, Lencsor 30.

Hírtelroda tagja.

BÖSZÖRMÉNYI TANÁCSOS KÉRDEZI:

Hány kilométer makarónit evett a 14 olasz diák Félix-fürdőben?

Tizennégyezer lejes vacsora, amit Nagyvárad fizet

Nagyvárad, szeptember 19.

Néhány héttel ezelőtt 14 tagu, olasz farszta diákcsoport járt Nagyváradon. A külföldi diákok a város vendégei voltak. Nagyvárad szokatlan gavalér volt velük szemben. A Félix-fürdőben vacsoráztatta őket.

A 14 személyes estebéd kereken 14 ezer lejbe került.

Ennyi szerepel ugyanis a város elszámolásán.

A vendégszeretet tagadhatatlanul szép dolog, ezer lej azonban egy-egy terítékért kissé soknak tűnik fel. Sőt, nagyon soknak...

A boros estebéd hétfőn a városi tanács

ülésén is szóba került. Böszörményi szociáldemokrata tanácsos afelől érdeklődött, hogy az olasz vendégek hány kilométer makarónit ettek meg?

Ezért a pénzért — mondotta Böszörményi tanácsos — kétezer munkanélküli négy napig makarónizhatott volna...!

Ami igaz is.

Böszörményi ezután azt kérte, hogy a város rövidesen készíttessen kimutatást ingatlanai jövedelméről, mert az ingatlanok protekciós kezében vannak és a város nem számol be róluk.

Ilyen „kellemetlen” kérdések és kérések is elhangzanak néha a nagyvárad városi tanács ülésein.

BAYER

KRESIVAL

GYOTRELEM

minden házimunka, ha meg van hülve. A főzést, takarítást, — ezelőtt oly kedves foglalkozásait — a köhögés miatt nem tudja nyugodtan végezni. Használjon azonnal KRESIVAL-t és pár napon belül megszabadul hűlésétől.

Kánya Kálmán párisi tárgyalásai eredménnyel kecsegtetnek

Páris szerint Magyarország hadserege létszámának emelését is kéri

Titulescu és Jeftics Szabadkán beszéltek meg a párisi magyar tárgyalások esélyeit

Páris, szeptember 19

Ebben a pillanatban még az osztrák események sem izgatják annyira a világpolitika irányítóinak hangulatát, mint azok a párisi tanácskozások, amelyek Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és a francia miniszterelnök között zajlottak le.

Jelentettük, hogy a magyar miniszterelnök vasárnap folytatja a már szombaton megkezdett tanácskozásokat. Erről különben még Kánya is nyilatkozott, sőt a meglehetősen szűkszavú francia hivatalos tájékoztatás is jelezte.

Ujabb távirati jelentéseink szerint a vasárnapi tanácskozás valóban megtörtént. Egyelőre azonban csak annyi az, amit a táviratok jelentenek. A tanácskozások érdemi részéről, valamint azok esetleges eredményéről, vagy eredménytelenségéről a jelentések nem közölnek még semmit. Talán majd később, az esti telefon és távirati jelentések hoznak olyan híreket, amelyeket legalább felhivatalos megnyilatkozásoknak lehet tekinteni.

A PÁRISI LAPOK

Ebben a pillanatban a vasárnap történt eseményekről, illetve bizalmas tanácskozásokról csak a párisi hétfő reggeli lapok jelentéseiből lehet következtetéseket levonni. Az egyik ilyen lapjelentés szerint Kánya magyar külügyminiszter a kelet-európai válság megoldásával kapcsolatban látott lehetőségeket s ezeket közölte is a francia miniszterelnökkel. Szerinte, Kánya szerint,

kétoldalu kereskedelmi szerződésekre lenne szükség, mert ezeken keresztül keletkezhetnének olyan gazdasági összefonódás a kelet-európai államok között, amelyek nyomán aztán a gazdasági válság enyhülhetne.

Ez így, ilyen meztelenül és minden közelebbi megjelölés nélkül, természetesen még nem eléggé érthető. Az azonban, hogy Kánya és a francia miniszterelnök tárgyaltak ezekről a „kétoldalu és később körülírandó kereskedelmi szerződésekről”, bizonyosnak látszik abból, hogy szinte valamennyi párisi lap foglalkozik ezzel a lehetőséggel és általában jóindulattal fogadja a magyar külügyminiszter javaslatát. A Petit Parisien szerint a francia kormány nem is kaphatott volna kíváncsabb ajánlatot, hiszen a francia politika eddig is a Dunamedence államainak szorosabb gazdasági megszervezésében látta a kivezető utat.

A francia sajtó nagy megelégedése mindenesetre óvatosságra int. Mutatja azt, hogy Kánya és a francia miniszterelnök között egyelőre aligha kerülhetett sor a részletek megtárgyalására, mert ebben az esetben nem menne illelen simán a do-

log. A kérdés elvi részében könnyű a megegyezés, hiszen a Dunamedence államainak szorosabb gazdasági összefogása régóta óhaj minden irányban. A lényeg azonban a gyakorlaton van: azoknak a mellékkörülményeknek a sikeres megoldásán, melyeken él, vagy elbukik a már anyiszor felvetett és módosított francia tervezet.

A francia kormány és Kánya könnyedén megegyezhetnek az elvi kérdésben,

nem megy azonban ez a megegyezés olyan könnyen, amikor arról lesz majd szó, hogy miképpen oldják meg ezt a gazdasági együttműködést. Így tekintve a dolgot, az a bizonyos gazdasági együttműködés még nagyon távol van a párisi tárgyalásoknak egyelőre

talán nincs is egyéb céljuk, mint a barátkozás és a tapogatózás mindkét részről, de különösen Magyarország részéről.

Hír a magyar hadsereg létszámának emeléséről

Az Excelsior című párisi lap egyébről is tud Kánya párisi tárgyalásaival kapcsolatban. Azt írja az Excelsior, hogy a magyar külügyminiszter az iránt is tapogatózott tárgyalásai során Párisban, vajon

mit szólna hozzá a francia kormány, ha Magyarország az osztrák példára való hivatkozással hadserege létszámának emelését kéri.

Az Excelsior híre természetesen nagyon alkalmas arra, hogy úgy Franciaország politikai köreiből, mint különösen a kisanant államokban nagy feltűnést és nyugtalanságot keltsen. Valószínűsége azonban ennek a hírek nagyon kevés van s ezért nagy fenntartással kell fogadni. Ausztria kérését a nemzetiszocialista veszedelemmel indokolja, illetve ez az, ami Ausztriát hadserege létszámának az emelésére kényszeríti. Magyarországon ebben a pillanatban még nincs ilyen kényszerűség. Eltekintve attól, hogy Kánya a pár nappal ezelőtt megjelent hasonló hírekkel kapcsolatban erélyes cáfolatot adott ki.

Magyarországnak gyakorlatilag semmit

sem jelentene az, hogy ebben az irányban engedményeket sikerülne elérnie.

Olyan hadsereget, hogy az valamennyire is hadászati egyenlőséget jelentsen neki bármelyik kisanantbeli állammal szemben — akárcsak egy állammal szemben — Magyarország úgy sem állíthat fel. Anyagilag sem bírja, de ebbe Franciaország sem egyezik bele. A jelenlegi kereteket növelni pedig nem érdemes, hiszen csak költségvetése megterhelését jelentené.

Az esetleges ilyenirányú francia engedménynek csak elvileg volna súlyos jelentősége, amennyiben a békeszerződésekkel szemben eddig tanúsított szigorúság enyhítését jelentené. Ez az elvi jelentőség azonban távolról sem érne meg azt a hatalmas ellenséges érzést, ami egy ilyen lépéssel kapcsolatban a kisanant államokban nyomban fellépne és elbenn a lehetőségét minden gazdasági összefogásnak.

Az Excelsior híre aligha állíthatja meg a helyét, sőt az sem lehetetlen, hogy Magyarország ellen irányuló célzatosságot rejteget maga mögött.

Lebrun elnök is fogadja Kányát

kihallgatáson fogadja a nyári palotában.

Titulescu és Jeftics találkozik

Lehet, hogy nincs szerves összefüggésben Kánya párisi tanácskozásaival az a találkozó, amely Titulescu román és Jeftics jugoszláv miniszter között történt vasárnap, annyi azonban bizonyos, hogy ezen a váratlan találkozón sok szó esett Párisról is.

Vagy Titulescu tájékoztatta Jefticset, vagy fordítva történt. Nem kétséges, hogy Páris eléggé tájékoztatta a kisanant államokat azokról a tervekről, amelyek Magyarországgal kapcsolatban a francia külpolitikában felmerültek. Ez a Titulescu — Jeftics találkozó kétségkívül ehhez a „tájékoztatáshoz” tartozik.

Párisnak nem érdeke, hogy a kisanant államokban nyugtalanságot keltsen, hiszen a közeledést szeretné létrehozni. — Annyit, amennyit jónak lát, kétségkívül közöl a kisanant államokkal azokból a tanácskozásokból, amiket a magyar külügyminiszterrel lefolytat.

A találkozás egyébként Titulescu és Jeftics között Szabadkán történt meg egy vasuti szalonkocsiban. A kiadott hivatalos tájékoztató szerint a két külügyminiszter a legteljesebb egyetértésben úgy döntött, hogy a további megbeszéléseket Szinajában folytatják majd a kisanant-konferencián.

Prágai jelentés szerint Titulescu és Jeftics foglalkoztak az osztrák és magyar hadseregek létszámemelésének a kérdésével is. Az osztrák kérésre ugyanis a nagyhatalmaknak az volt a válaszuk, hogy abban az ügyben meg kell hallgatni a kisanantállamokat is.

A magyarországi sajtó

A magyarországi lapok sem tudnak még pontos jelentéseket közölni a párisi tanácskozásokkal kapcsolatban. Nagy megnyugvással szemezik le azonban azt a tényt, hogy Kánya külügyminiszter párisi látogatása egy a hivatalos körökben, mint a közvéleményben nagyon jó hatást váltott ki. Szinte egycsapásra változott meg az az ellenséges érzés, ami legutóbb a francia sajtó jórészt az állítólagos né-

— Mindennapos székszorulás, vastagbélhurut, felfúvódás, oldaltájás, légzési zavar, szívdobogás, fejtájás, túlzás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a béműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kelemetlen érzésektől. Nagy-névi orvosok a Ferenc József vizet fényes eredménnyel alkalmazzák.

met-magyar barátkozás miatt töltötte el. A szélsőjobb és a szélsőbaloldali lapokat leszámítva, a francia sajtó egyöntetűen meleg hangon emlékezik meg Magyarországról és a párisi tanácskozásokról.

A magyarországi lapok általában a párisi tanácskozások szívélyes hangját emelik ki s magánforrásból azt a jelentést közlik, hogy amennyiben Magyarország az adott körülmények között rem éhörteti a revízió kérdését, úgy Franciaország és Magyarország között nagyon hasznos gazdasági kapcsolatok keletkeznek Kánya látogatása nyomán.

Amerika újabb katonai erőket küld Kubába

Washington, szeptember 19.

Kubában még mindig nagyon zavaros a helyzet.

Egyes hírek szerint a forradalmi csapatok fenyegetik az U. S. A. polgáraitak élet- és vagyonbiztonságát is és ezért Washingtonban úgy határoztak, hogy

újabb csapatokat szállítanak partra Kubában az U. S. A. állampolgárok védelmére.

SZÉP HAJ
„FEKETE FEJŰ”
SHAMPOON

HIREK

Papen vadászik

avagy:

miért bög a szarvas?

Papen, német alkancellár kijelentette Budapesten, hogy azért jött Magyarországra, mert most van a szarvasbögés...

Színhely: erdő széle, valahol vidéken. Gömbös és Papen kedélyesen csevegnek. Mindketten vadászruhában vannak. Gömbös: Itt aztán lehet vadászni, kegyelmes uram. Errefelé csak úgy hemzsegek a foglyok...

PAPEN: Sag schon! Az is valami? Nálunk, a koncentrációs táborokban naponta lelőnek egy-két foglyot...

GÖMBÖS (másra tereli a szót): Alkancellár ur, már régen vadászik?

PAPEN: Uhm.

GÖMBÖS: Mit ejtett el legutóbb?

PAPEN: A puskámat, de rögtön felvettem!

GÖMBÖS: Nem úgy értem, kegyelmes uram! Mi került legutóbb a fegyvere elé?

PAPEN: Kánya. Ott repült az udvarom felett. Féltem, hogy lecsap a tyukokra...

GÖMBÖS: Ugyan! Öreg ő már ahhoz...

PAPEN: Öreg a fenét! A tyukok réme! A multkor is keltőt vitt el magával...

GÖMBÖS: Hihetetlen! Na és?

PAPEN: Lelőttem!

GÖMBÖS (rémülten): Megölte a külügyminiszteremet?!

PAPEN: Ki beszél itt arról? A madarat, kérem, a kanyát...

GÖMBÖS (megkönnyebbülten): Már azt hittem, hogy szegény Kánya Kálmánt. Bántott volna. Volt valami üzenetem Boncournak. Gondoltam, vigye el a Kányát (Papenzhez.) Hajtót hozott-e kegyelmes uram?

PAPEN: Még aszpirt is. Vadászaton valóságos kis kézpatika nálam!

HANG (a közelből): Brühühü!

PAPEN: Mi az?

GÖMBÖS: Szarvasbögés.

PAPEN: Milyen megható! Jöjjön, kérdezzük meg, hogy mi baja van? Nagy bánata lehet, ha így bög! (Tisztásra érnek).

SZARVAS (egy fa mellett áll és keservesen zokog).

PAPEN (előrelép): Ha megengedi, Papen vagyok. Miért bög, izé, miért sir, kérem?

SZARVAS (szemeit törölve): Még kérde? Mert felszarozott a feleségem! Nem látja?

PAPEN (sirni kezd).

GÖMBÖS: No, de Papenkám, papuskám...

PAPEN: Hagyjon bögni. Németországban maradt a feleségem. Egyedül. Jöjjön, kolléga ur! (Belekarol a szarvasba és elmegy.)

NEMES FERENC

TITULESCU ÉS A TRANSFERMORÁTORIUM. Lapzártakor kapott színajai jelentés szerint Titulescu ma délután tárgyalásokat folytatott Madgearuval. Szemrehányást tett azért, hogy a kormány a transfermóriumot az ő és a hitelezők megkérdezése nélkül rendelte el. A tárgyalások odamutatnak, hogy Románia és külföldi hitelezői között revízió alá kerül az elrendelt transfermórium.

— **BORIS BOLGAR KIRÁLY BELGRÁDBAN.** Budapestről jelentik: Boris bolgár király vasárnap délelőtt megérkezett a jugoszláv király udvari vonatán Belgrádba. A királyi vendéget maga a jugoszláv királyi pár fogadta a belgrádi pályaudvar királyi várótermében. A két uralkodó hosszasan elbeszélgetett. Egyéb jelentés a királyi találkozóról nincs.

Hidraulikus prést

keresünk megvételre. Ajánlatok méretekkel és üzemnyomási adatokkal „Iparvállalat” jellegre Bukarest, Casuța-Postala 36. címre küldendők.

Kánya után Gömbös Gyula utazik Párisba

A magyar kormány cáfolja az utazás híreit

Budapest, szeptember 19. A budapesti „Reggel” Perlina közlései nyomán azt írja, hogy

Kánya magyar külügyminiszter tárgyalásainak befejezése után Gömbös Gyula magyar miniszterelnök utazik Párisba.

A lap szerint azért megy Gömbös Párisba, mert nagyobb engedményeket kell a francia politikának tenni és ehhez Kányának nincs és nem is lehet felhatalmazása.

A szenzációs híradást a Nemzeti Értesítő, a kormány hivatalos közlönete, a legerélyesebben cáfolja.

A felbukkant hír és a cáfolat odamutatnak, hogy

a magyar-francia tárgyalásokban lényeges közeledés mutatkozik és így már szó volt arról is, hogy a Boncourral való tárgyalásokat Magyarország miniszterelnökének kellene folytatni.

Karhatalmi beavatkozás helyett

Megegyezéssel végződött a temesvári Gyapjuipar sztrájkja

Temesvár, szeptember 19.

A temesvári Gyapjuiparnál kirobbant sztrájk befejeződött. A tárgyalások során könnyen komoly események történhetek volna, mert

a gyárigazgatóság felszólította a bérharcoló munkásokat, hogy hagyják el a gyárhelyiséget.

Már a karhatalom közbelépése fenyegett, amikor sikerült létrehozni egy egyezményt a munkások és a munkaadók között, amelynek értelmében a gyár hajlandónak mutatkozott ezer kötött sál ellenértéke képpen a tervezett nyolc lej helyett 9 lej és husz banit fizetni.

A redukió a munkásokat így is kinosan érinti.

Az asszony megkerült, de eltűnt az ötvennyolcezer lej, amellyel férjétől megszökött

Egy nagyváradai tisztviselő megszökött feleségét Ploestiben egy garniszállóban találta meg

Nagyvárad, szeptember 19.

Különös szerelmi história történt a napokban Nagyváradon. A szerelmes bonyodalom főszereplői: F. István tisztviselő, mint férj, a felesége és egy Verge Sándor nevű fiatalember.

A tisztviselő felesége nemrég, egy moziban megismerkedett Verge Sándorral. Az ismeretségből hamar — házasságtörés lett és amikor a férj a szerelmes fiataloknak már nagyon az idegeire ment, elhatározták, hogy megszökönek. Az elhatározást tett követte és amikor a gyanútlan férj a hivatalból hazajött, lakásában a felesége helyett egy kis cédula várta, melyen az asszony bejelentette, hogy beteg édesanyjához utazott. A férj továbbra is gyanútlan maradt és elhitte az egészet. Amikor azonban a szekrényt véletlenül kinyitotta, észrevette, hogy

a felesége összes ruhái eltűntek és ezenfelül a hűtlen asszony ötvennyolcezer lejt is magával vitt.

A férj nem szökött senkinek a dologról és

hogy a feltűnést elkerülje, saját maga indult felesége felkutatására. Végigjárta az erdélyi városokat, de nem találta meg az eltűnt feleséget.

Nem vesztette el azonban a reményt és tovább utazott a Regátba. Itt több szerencsével járt, mert

Ploestiben egy garniszállóban megtalálta a feleséget.

A férj felpakolta a feleségét és hazafelé indult vele. A megtért asszony azonban Zernești állomáson kiugrott a vonatból, de horzsoláson kívül semmi baja sem történt.

Váradra érve a tisztviselő a feleségét hazaküldte az anyósához, Verge Sándort pedig, aki időközben az asszonytól kicsalta a pénzt, feljelentette a rendőrségnek lopásért.

Verge Sándort a rendőrség körözi.

— **Nem szűnik a temesvári kommunista terror.** Temesvárról jelentik: A napokban megindított kommunista letartóztatások egyre tartanak. A rendőrség kisérsítette a nyomozást. Rengeteg őrizetbevétel történt. A letartóztatások valószínűleg az utóbbi napok röpcézéseivel vannak kapcsolatban. A rendőrség semmiféle felvilágosítást nem ad ki.

— **A VADÁSZAT, AZ SIKERÜLT.** Budapestről jelentik: Papen, német alkancellár, aki ezidőszakra Gömbös miniszterelnök társaságában Királyszálláson vadászgat, szép zsákmánnyal fejezte be a hétfői napot. Az alkancellár egy szarvasot terített le, amelynek 12 águ agancsa volt. Papen kedden este Budapestre érkezik. A szardát és csütörtököt a magyar fővárosban tölti.

— **Németország ünnepli a konkordátumot.** Berlinből jelentik: A Hitler-kormány és a pápai szentszék között kötött konkordátum életbeléptetését fényes külsőségek között ünnepelték meg Berlinben. A domban ünnepélyes istentisztelet volt, a templomon pedig a pápai lobogó mellettt ott lengett a horogkereszt is.

— **Temesvári hírek.** Tudósítónk jelenti: Kellemetlen ébredése volt az elmúlt reggel három nagytopói gazdának, névszerint Lenia Demeter, Reculi Constantin és Gloján Dénes gazdálkodóknak, akiknek lakásaiba betörők jártak. A betörők betörték az ablakokat és úgy hatoltak be a lakásokba. Az ellopott tárgyak értéke körülbelül negyvenezer lej. A csendőrség megindította a nyomozást. — Súlyos sze-

rencsétlenség történt egy Temesvárhoz közeli faluban. Mezin Dumitru 36 éves gazdát a szántóföldön a lova úgy megrugta, hogy a szerencsétlen ember a helyszínén kiszenvedett.

— **UJABB GYÁSZA VAN A MAGYAR SZINESZETNEK.** Budapestről jelentik: Császár Imre, a Nemzeti Színház művésze 69 éves korában meghalt. Az elhunyt színész felesége, Alszegehy Irma, egykor ugyancsak a Nemzeti Színház ünnepelt művésznője volt.

— **A MAGYAR PÁRT RESICZAI TAGOZATA GYÜLÉSÉN WILLER JÓZEF KÉPVISELŐ BESZÉLT.** Resiczáról jelentik: A Magyar Párt resiczai tagozata vasárnap közgyűlést tartott. A közgyűlésen Willer József kamarai képviselő, a Magyar Párt képviselőinek parlamenti működéséről tartott beszámolót. A temesvári központ részéről Kubán Endre szerkesztő és Hollós Gyula elnöki tanácsadók beszéltek. A gyűlést Keresztes Lajos református lelkész, a tagozat elnöke vezette. Este jólsikerült kultúrest volt.

— **ÖNGYILKOS LETT, MERT BÁTÝJA AGYONLÖTTE MAGÁT.** Budapestről jelentik: Vasárnap a budapesti István-ut 20. számú épületének negyedik emeletéről az utstevette magát Szilassy Irén tizenkilenc éves fiatal urilány. A szerencsétlen teremés azonnal meghalt. Az öngyilkos urilány hátrahagyott búcsulevelében kijelenti, hogy azért követ el öngyilkosságot, mert rajongásig szeretett bátyja, a huszéves Szilassy László, ezeltől három nappal reménytelen szerelme miatt agyonlőtte magát és ő nem tudja elviselni imádott bátyja halálát.

★ Med. Univ. Dr. Herskovits Erzs. Str. I. I. C. Bratianu (Kórház-utca) 2, rendel. 10-1, 3-6-ig. Quarz. Diathermia. Kosmetikai kezelések.

— **MÁR A SZÉKELYHARISNYIA IS IRREDENTA.** Csikszerezéről jelentik: Az utóbbi időben veszedelmes méreteket öltött az irredenta vád. Hol a virágcsokor, hol egy májusfa, hol pedig az ősrégi székely viseletek szolgálnak alapot ezekhez a vádakra. Legutóbb Csikpálfalván egy fehér harisnya öltözött veszedelmes színbe. Évszázadokra visszanyúló székely szokás, hogy a fehér harisnyát piros és zöld zsinorokkal díszítik. Hozzá tartozik ez a székely viselethez és egészen a legutóbbi időkig senki sem csinált feltűnést belőle. Nem volt baj a különböző színű zsinorokkal díszített fehér székely harisnyákkal. Most irredenták lettek ezek az ártatlan ruhadarabok. Kopac Ferenc csikpálfalvai legényt megállították a csendőrök s felelősségre vonták, hogy miért hord harisnyáján irredenta színeket. A legény tiltakozott a szokatlan csendőri beavatkozáson és kijelentette, hogy amióta csak esztétik birja, ilyen díszítéssel viseli az egész környék fiatalosága a harisnyát. A felvilágosítással egyáltalán nem elégedtek meg a csendőrök, hanem az őrsre kísérték a legényt. Jegyzőkönyvetk az esetet és az „irredenta” vádat tökéletesen igazoló harisnyába öltözve, átkísérték a csikszerezai ügyészségre.

— **Házkutatást tartottak a szatmári postacsalo temesvári lakásán.** Tudósítónk jelenti: Mazareanu Viktort, a sikkasztó és Szatmáron leplezett kerületi postafőtisztviselőt a temesvári rendőrségről átkísérték az ügyészségre. Mazareanu lakásán a rendőrség házkutatást tartott. A moizás során rengeteg postai utalványt, pecsétet és vegytintát találtak. Így a házkutatás a bűnösséget kétségtelenné tette. Mazareanu gyébként teljes beismerésben van.

★ **KÖSZÖNETNYILVANITAS.** Mindazon ismerősöknek és kártársaknak, akik felejtetlen jó férjem temetésén megjelentek, koporsójára virágot küldtek, vagy más módon kifejezést adtak részvétüknek, ezuton mond hálás köszönetet özv. Rátz Gyuláné és családja.

★ **MINDIG APOLT KÜLSŐ:** ez vágya minden hölgynek — s mindenek előtt a szép haj, mert ez a legfontosabb. Eppen ezért a „Feketefeju” száraz Shampoo, a víznélküli gyorshajmosó, ápoló nők részére nélkülözhetetlen toálettikk.

— **HIDEG VAN: MEGJELENNEK A FATOLVAJOK.** Temesvárról jelentik: Az egyik temesvári örvővállalat egyik éjjeli őre vasárnap éjjel 3 órakor két rongyos ruhájú emberre lett figyelmes, akik izgatottan tanácskoztak. Az őt utánuk lopdóztott és a Börze-uton tetten érte őket, amint az ott lerakott ölfát dézsmálták. A tolvajokat bekísérték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy mind a ketten munkanélküliek és mivel nagy családjuk van, a tél hádege ellen lopott fával akarták biztosítani magukat.

— **Aki a rendőrt megütötte.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári törvényszék tizenöt napra elzárásra ítélte Szentiványi Zsigmond kolozsvári lakost, aki pár héttel ezelőtt szóváltásba keveredett a vágóhid előtt posztoló rendőrrel és a veszekedés során felpofozta a rendőrt. A tárgyaláson Szentiványi azzal védekezett, hogy részeg volt és nem emlékszik semmire. A törvényszék — miután a rendőrség egy társa szintén igazolta azt, hogy Szentiványi teljesen józan volt, — elvetette a vádlott védekezését és meghozta a fenti ítéletet. Szentiványi felebbezett.

★ **A TARSADALOMBIZTOSITAS egységesítő törvénykönyve** utasításokkal, román és magyar nyelven kiadásban megjelent. Fordította Ormai István tanácsos. Ára 35 lej. Postai szállítással 45 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hiteltelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ

SPORT-ÉLET

Sportbotrány Nagyváradon a NAC-III. ker. FC mérkőzése során

NAC-tagok megrohamozták a pénztárt és elkaparintották a zárgondnok elől a meccs adósságba lelogalt jövedelmét

Nagyvárad, szeptember 19.

Vasárnap délután a NAC és a Buda-pestről lehozott III. kerületi FC. mérkő-
zésének a pályán lejátszó izgalmas já-
rásokon kívül más szenzációja is akadt: ir-
ráló botrány játszódott le a pénztár
elől az első és második félidő elválasztó
szünetében. A botrány mélyen bevilágít
sportegyesületek életébe és rendkívül
jellemző arra a felfogásra, amely egyes
egyesületeknél elharapózott.

A félidőben ugyanis az történt, hogy
megjelent a pályán pénztárnál Fehér
Márton dr. nagyváradai ügyvéd és végre-
hajtó segédlete mellett lefogalta a pénz-
tárt és a kasszához zárgondnokot ültetett.
A dolog természetesen nem ment simán s
jogi aktusnak olyan botrány lett a vége,
amelynek előreláthatólag még a törvény-
ek előtt lesz folytatása.

A foglalás és a botrány megértéséhez
szmerni kell a következő előzményeket:
Két évvel ezelőtt, amikor a NAC első
számvetésére indult, az egyesület ve-
zetősége 30 ezer lejt kért kölcsön Vértess
Sándor nagyváradai kereskedőtől. A

pénz azért kellett, mert különben a ki-
tűnő csapat nem tudott volna elindulni
utjára. Vértess készséggel átadta a kért
összeget, mert bízott a NAC vezetőségé-
nek ígéretében, hogy a pénzt rövid időn
belül visszafizetik. Később Vértess leköl-
tözött Bukarestbe s ügyvédet bízott meg
azzal, hogy próbáljon kiegészíteni az egye-
sülettel. Két éven keresztül folyton csak
egyeztek, de minden eredmény nélkül,
mert a NAC vezetősége olyan kisösszegű
ajánlatokat tett, hogy azokat Vértess nem
fogadta el. A kereskedő végül is megunt
a hiábavaló várakozást és perre vitte a
dolog. Így történt, hogy a vasárnapi
mérkőzésen Fehér Márton dr. a végrehaj-
tóval együtt megjelent és a pénztárt hi-
vatalosan zár alá vette s zárgondnokot
ültetett a pénztár mellé.

Tekintettel arra, hogy a foglalás éppen
a félidőben történt, a NAC tagjai között
villámgyorsan terjedt el az esemény híre.
A NAC tagjai felháborodva vették tudomá-
sul a történeteket és nemsokára roham-
ra indultak a pénztár ellen. A foglalás té-

nyét rövidesen kétes értékűvé tették, mert
az elszánt sportemberek nem törődve a
rendőrökkel,

belörték a pénztár ajtaját és a kasszá-
ban levő pénzt gyorsan szétkapkodták.
Az izgalmas közelharc során a kötelessé-
gét teljesítő ügyvédet állandóan sértege-
tésekkel halmozták el. Többek között azt
kiabálták feléje, hogy többé nem lesz
szerencséje a bíróságon, s egyetlen per-
t sem nyer meg, kliensei nem lesznek, mert
a NAC mögött nagy tömeg áll és jaj an-
nak, aki vele szembehelezkedik. A rend-
kívül kinos helyzetbe hozott ügyvéd vi-
szont azt hangoztatta, hogy csak köte-
lességét teljesíti, amikor a NAC két éves
becsületbeli adósságát hajtja be.

Az izgalmas botrány egyelőre a NAC
győzelmével végződött. Fehér Márton dr.
és a zárgondnok kénytelen volt ez oka-
lommal üres kézzel távozni, távozás előtt
azonban kijelentette, hogy hatóság elleni
erőszak, fenyegetés és becsületsértés mi-
att megteszi az ügyészségen a hűnvádi
feljelentést.

Az atlétikai bajnokságok eredményei

Bukarest, szeptember 19.

Szombaton és vasárnap folytak le Buda-
pestben az atlétikai bajnoki küzdelmek, me-
lyek csak egy új rekordot hoztak.

Eredmények:

100 m. síkfutás:

Bajnok: Kovács, Onef, 10.8 mp.
2. Beju, Vif. Dacia 11.1 mp.
3. Jonescu, Astra, Brassó, 11.3 mp.

200 m. síkfutás:

Bajnok: Kovács, Onef, 22.8 mp.
2. Őo, Tac, 23.1 mp.
3. Puhala, Kinizsi.

400 m. síkfutás:

Bajnok: Nemes, Crisana, 52.1 mp.
2. Őo, Tac 53 mp.
3. Puhala, Kinizsi.

110 m. gátfutás:

Bajnok: Herold, Onef, 16.8 mp.
2. Virgil, St. R.
3. Csegezy, K. T. V.

400 m. gátfutás:

Bajnok: Puhala, Kinizsi, 59.4 mp.
2. Virgil, St. R.
3. Lázár.

1500 m. síkfutás:

Bajnok: Lapusan, Vif. Dacia, 4 p. 13.4
mp.
2. Manea, St. R., 4 p. 14.1 mp.
3. Janculescu.

10.000 m. síkfutás:

Bajnok: Badea, St. R. 34 p. 13.2 mp.
2. Comanescu, Vif. Dacia.
3. Jonita Radu.

4x100 m. staféta:

Bajnok: K. S. T. S. V., Brassó. (Kreisel,
Schmidt, Franz, Csegezy).
2. Onef, Bukarest.
3. Viforul Dacia, Bukarest.

Távugrás:

Bajnok: Lupan Tac, 6 m. 89 cm. Orszá-
rekord.
2. Herold, Onef, 6 m. 51 cm.
3. Kreisel, K. S. T. S. V.

Gerelyvetés:

Bajnok: Soós, K. S. E., 53 m. 92 cm.
2. Höckel, Kinizsi, 51 m. 96 cm.
3. Csáklány, Onef, 50 m. 16 cm.

Hármasugrás:

Bajnok: Panajoth, M. S. E., 12 m. 84 cm.
2. Herold, Onef, 12 m. 63 cm.
3. Kreisel, K. T. V.

Rúdugrás:

Bajnok: Csegezy, K. S. T. S. V. 3 m. 40
cm.
2. Eichardt, Tac.

Súlydobás:

Bajnok: Fritz, A. A. C., 13 m. 56 cm.
2. Chivulescu, Astra, Brassó, 12 m. 60 cm.
3. Buciu, Onef.

Magyarország—Svájc 3:0 (1:0)

Budapest, szeptember 19.

A középeurópai kupáért folyó küzdelmek
során Magyarország 25.000 néző előtt legyőz-

te Svájc csapatát 3:0 arányban. Magyaror-
szág könnyen győzött Avar, Sárosy és Seré-
nyi góljaival.

Ausztria—Csehország 3:3 (2:1)

Prága, szeptember 19.

Középeurópai kupa-küzdelem. A 40.000 fő-
nyi néző előtt gyönyörű játék folyt le, végig

érdekes és erős küzdelemmel. A gólok sor-
rendje: Puc, Sindelar, Silny, Sindelar, Sinde-
lar, Puc.

A vendégek jobban megállták a sarat Mures (Marosvásárhely) — Brasovia T. M. 2:0 (2:0)

Brassó, szeptember 19.

A kétnapos eső teljesen feláztatta az Olym-
pia-pályát s így bokáig érő sárban voltak
kénytelen a csapatok játszani.

Persze realis, vagy szép játékról szó sem
lehetett. A Mures az első félidőben 8 gól-
helyzetből kettőt értékesített, míg a Brasovia
a második félidőben 35 percig ostromolta a
vendégek kapuját, de eredménytelenül.

Száraz pályán szép játék lett volna. A Mu-
resen úgy is látszott, hogy jó kondícióban
van és gyors. A mély talajt jobban bírta,
mint a Brasovia. Védelme jó.

A Brasovia veresége ellenére is tetszett. A
csapat Bölöni II. és Várhegyi helyén tartá-
lékokkal állt fel. A csatársor a második fél-
időben szépen kombinált, de a kapu előtt az
akciók sárba fulladtak. Száraz pályán az
egyenlítés nem maradhatott volna el, olyan
fölényben voltak.

Türk, a Brasovia új csatára, bevált. Szépen
osztogat, jól fejel. Jól mozgott Szika és Vo-

gel is a csatársorból és a védelem. Bíró:
Tóth.

K. S. E. (Kézdivásárhely)—B. M. T. E. 3:2
(0:2).

Brassó, szeptember 19.

A brassói munkáscsapat 2 gólos előnyét a
második félidőben feljavalta K. S. E. ellen le-
adja, sőt a vendégek lelkes játékkal a győ-
zelmet is kicsikarják. A B. M. T. E. egy ti-
zenegyet nem tud kihasználni. Bálint inkább
ezt a 11-est rugta volna be. Ehelyett egy al-
kalommal durván, alattomosan egy ellenfelét
rugta meg, akinél labda sem volt.

A B. M. T. E. jól kezd, a mély talaj azon-
ban akadályozza a szép játék kifejlődését.
A vendégek csak a második félidőben mutat-
nak valamit. Különösen csatásoruk küzdött
lelkesen s az eredmény nem maradt el.

Brasovia komb.—Olympia komb. 3:2.
A rossz pályán csapkodó játék folyt, in-
kább Olympia fölénnyel.

Ujabb NAC-siker otthon

NAC (Nagyvárad) — III. ker. FC (Budapest) 7:1 (2:0)

Nagyvárad, szeptember 19.

Végig szép játékkal a N. A. C. lehangosította
a budapesti vendégcsapatot. Góllövők: Ko-

csis (3), Kovács (3) és Bodola. A turájáról
szép eredménnyel hazaérkezett csapat győ-
zelme igen értékes.

Egyéb belföldi labdarugó eredmények

Bukarest, szeptember 19.

Bocskay-Ujpest komb.—Unirea Tricolor 3:0
(0:0).

Szombaton éjjel Bukarestben harmadszor
játzott a Bocskay-Ujpest kombinált, villany-
fény mellett. A második félidőben Kiss, Eöry
és Déri góljaival győztek.

Bukarest, szeptember 19.

C. F. R. (Bukarest)—A. M. T. E. (Arad) 1:0
(1:0).

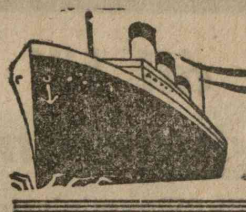
Nemzeti bajnoki mérkőzés. Az Amte nem
érdemelte meg a vereséget. Szébb és jobb fut-
ballt játszott legyőzőjénél. A gólt 11-esből
kapta

Juventus (Bukarest)—Ripensia (Temesvár)
3:1 (2:1).

Temesvár, szeptember 19.

Nemzeti bajnoki küzdelem, amelyet a Ju-
ventus megérdemelten nyert meg. A mérkő-
zés háromnegyed részében a bukaresti csapat
volt fölényben s győzelmét Lupu szenzációs
formában levő centerhalfjának köszönheti, a
ki mindhárom gólt is rugta.

A Ripensia formáján alul szerepelt. Csak
Dobai, Bindea és Lăzărescu elégitettek ki. A

**UNITED
STATES
LINES**

**NEW-YORK-ba
HAMBURGból és HAVREból**

Szeptember 27

MANHATTAN

Október 4

PRESIDENT ROOSEVELT

Október 11

WASHINGTON

Október 18

PRESIDENT HARDING

Felvilágosítást ad:

WAGONS-LITS || COOK

București, Piața Regele Carol 1.

Juventus legjobbjai: Lupu, Vogel és Dobó
voltak.

Arad, szeptember 19.

Bajnoki küzdelmek:

Hakoah—Unirea 3:2 (1:1).
Olympia—Tricolor 2:1 (1:0).
Transylvania—Soimii 3:1 (2:1).
Glória C. F. R.—Vulturii (Lugos) 6:0 (1:0).

Nagyszében, szeptember 19.

N. S. E.—Munkások 3:1 (2:1).

Temesvár, szeptember 19.

T. M. T. E.—Electrica 3:0 (1:0).
Herta—Banatul 3:2 (2:0).
T. A. C.—Rapid 6:0 (3:0).

Boffalu, szeptember 19.

Cukorgyári S. K.—Glória (Brassó) 3:1 (1:0).
Góllövők: Zelenyák I. és II., Albert
C. S. K. komb.—Glória komb. 1:0 (1:0).

Boffalu, szeptember 19.

Vulturii I.—Izvorul I. 3:1 (2:1).
Erős mérkőzés. Góllövők: Paule és Szent-
jóni. Bíró: Fey.

Gyulafehérvár, szeptember 19.

Universitateta (Kolozsvár)—Gyulafehérvár
dalogatot 1:1 (1:0).

Szekelyudvarhely:

Harghita—Unirea (Segesvár) 10:0 (6:0).
Bajnoki. Az Unirea nem volt ellenfél.

Tisztázódott a sepsiszentgyörgyi sport-botrány

Sepsiszentgyörgy, szeptember 19.

Hónapokkal ezelőtt a B. L. is meg-
írta, hogy feljelentés alapján bün-
vádi vizsgálatot indítottak Klein Sándor,
a sepsiszentgyörgyi MTE sportegyesület
volt elnöke ellen, aki állítólag 80 ezer lej-
et nem tudott elszámolni. A feljelentést
annak idején a Klein Sándor lemondása
után megalakult új vezetőség átirata
alapján tette meg a brassói kerület elnö-
ke.

Az ügyészség megindította a vizsgálá-
tot s annak során lefogalta a MTE pénz-
tári könyvét, most pedig lezárva az ügy-
iratát, a vizsgálat eredményét a vizsgáló-
bíró elé terjesztette. A vizsgálóbíró a
iratok áttanulmányozásával és új tanúk
kihallgatásával megállapította, hogy a
Klein Sándor ellen emelt vádak nem fe-
lelnek meg a valóságnak s ezért ellene az
eljárást meg is szüntette.

A vizsgálóbíró határozata teljes mérték-
ben rehabilitálta Klein Sándort, aki 16
éven át volt a MTE egyik igen tevékeny
vezetője s négy éven keresztül elnöke is.

Félrevezetik
Önt, ha „OLLA”
helyett silány
utánzatokat
ajánlanak. Uta-
sítsa vissza s ra-
gaszkodjék az
eredeti csoma-
golásu „OLLA”-hoz.

Hogyan áll föl a román csapat a magyar amatőrök ellen?

Fischer „futballkülgyminiszter“ is lejön a magyar csapattal

Bukarest, szeptember 19.

A szeptember 24-i magyar-román amatőr kupameccsre a román szövetség, — amint már jelentettük, — meghívta azt a játékoskeretet, amelyből a válogatott csapatot össze fogja állítani.

A kapus valószínűleg Sepci lesz újból, aki a Balkán-kupán egyetlen gólt sem kapott és most is igen jó formában van. Tartaléka a venusista Lapusneanu lesz, aki a Bocskai-Ujpest elleni nagyszerű védésének köszönhető a jelölését. Három bekk kapott meghívást: Vogel, Albu és Sfera. Mindháromnak nagy esélye van a bevalogatásra, de Vogel helye biztosnak látszik. Albu az utóbbi időben elég gyenge formában volt, úgy, hogy nagyobb valószínűség szerint Sfera fog Vogel mellett bekkelni.

A halvesorban Lakatos helye a jobbszélen biztos, míg a centerhalf kérdése még nincs eldőlt. A legesélyesebb jelölt Steinbach, annál is inkább, miután Kotormány az utóbbi meccsen meglehetősen bizonytalanul játszott. A balhalf helyére a temesvári Moravetznek van a legtöbb esélye.

A csatársorban biztos helye van Bindeának a jobbszélen. Hasonlóan biztosra vehető Kovács helye a jobbösszekötőben. Annál kérdésesebb a centercsatár kijelölése. Az eddigiek szerint Sepi került előtérbe, de Popescu, az Unirea Tricolorból is szóba jöhet, akivel szemben azonban a nagyobb rutinnal rendelkező Sepi kell előnyben részesíteni. Nincs kizárva azonban, hogy kettőjük előtt a Balkán-kupa centere, a ripensia Ciolac fogja a pálmát elvinni. A balösszekötőben ugyan csak biztos Bodola helye, míg a balszéle két egyformán esélyes jelölt: Kocsis és Do-

bai közül valószínűleg az előbbi fog válogatottként kikerülni. Mindenesetre Dobai mellett szól a Balkán-kupán mutatott jó formája, míg Kocsis esélyeit Bodolával való összehasonlítása növeli.

A fentiek alapján

Románia válogatott csapata minden valószínűség szerint így fog felállni: kapus: Sepci (Czinczer ugyanis beteg), bekk: Vogel, Sfera, (v. Albu), halvesor: Lakatos, Steinbach, Moravetz, csatársor: Bindea, Kovács, Sepi, Bodola, Kocsis (v. Dobai).

Nagy kérdés, mit fog ehhez szólni a magyar szövetség, hiszen, amint látható,

Románia nem tett különbséget amatőr, vagy hivatásos játékosai között.

A csapat szerdán tart könnyű edzést a stadionban, ugyanakkor fogják a végleges csapatot összeállítani.

A magyar amatőr válogatott pénteken érkezik Bukaresztbe, Fischer Mór FIFA elnökségi tag és Erdős szövetségi kapitány kíséretében. A román szövetség ünnepélyes fogadtatást készít elő a magyaroknak és különösen Fischer személyét óhajtták megkülönböztetett tiszteletben részesíteni, aki eddig is számos szolgálatot tett már a román futballsportnak nemzetközi vonatkozásaiban.

A magyar Fischer bukaresti látogatása nagy sporteseménynek ígérkezik, amellyel a magyar futballkülgyminiszter szimbolikusan akarja kifejezni a két ország sportkapcsolatainak baráti kimélyítését amely cél érdekében már igen sokat tett. Fischer személye éppen ezért igen szimpatikus a román futballkörök előtt és különösen Luchide főtitkár személyes meghívásának köszönhető ez a nagyjelentőségű látogatás.

Szerkesztői üzenetek

Titkos házasság. Az Ön esete valóban szomorú s mi ilyen távolságból alig merjük vállalni a felelősséget a tanácsadásért. Ön régóta szeret valakit, aki feleségül is vette volna már éveket ezelőtt, ha ez a házasság maga után nem vont volna egy másikat is, amelyet ön képtelenségnek és szerencsétlenségnek vartott az első pillanattól fogva. Az ön atyja ugyanis, a ki évek óta özvegy, mindenáron meg akar uósülni, van is már kiválasztottja, de házasságát elhalasztotta arra az időre, amikor már ön, az egyetlen fiú is családot alapít. Ez a második házasság nemcsak anyagilag tette volna ön szerencsétlenné, de erkölcsileg elviselhetetlennek tűnt fel az ön szemében, minthogy apja menyasszonya sehogysem volna méltó a neki szánt szerepre. Ön tehát huzta-halasztotta a saját házasságát kizárólag azért, hogy ezzel megakadályozza az apját. Most azonban úgy látja, hogy a saját boldogságát végre is nem áldozhatja fel sem anyagi szempontoknak, sem az apja iránt való aggodalom és szeretet szempontjainak. Kérdezi tehát tőlünk: Mit cselekedjék? Nőüljön-e meg, bizza-e sorsára az apját és a családi vagyont, vagy pedig nőülését titokban tartsa-e, amivel ha egyebet nem, de időt nyer, az idő talán meghozza a jótanácsot, észretéríti az édesatyját? Nehéz ebben tanácsot adni. A titkos házasságoknak nem vagyunk barátai, de ezenfelül nem is tudjuk elképzelni, hogy huzamosabb ideig hogyan tudná ön ezt a lépést titokban tartani? Az is meglehet, hogy ha ez a jámbor család kiderül, még jobban felbőszíti apját, akkor a viszony önök között menthetetlenül elmérgesedik. Mi azt hisszük, hogy az édesapja elhatározását önnek nincs jogában meg nem engedett eszközökkel befolyásolni. P. I Déva. Önt felháborítja a gyermekbűnöketek óriási száma és azt hiszi, hogy a gyermekbíráóságok tulenyhén bánnak a bűnöző gyerekekkel. Nincs igaza. A bűnöző gyermek társadalmi termék. Mint ahogy vegyi uton termék a vitriol, amelynek kémiai összetétele majdnem ugyanaz, mint a cukoré. Vitriol és cukor bűnöző gyer-

mek és ártatlan földi angyal — egyképpen terem meg a mai társadalom aljas szennyes, vagy becsületes és tisztá atmoszférájában. A bűnöző gyermekkel szemben nincs jogunk haragra, csak szánalomra. A gyermek nem bűnös. A gyermek lelke puha és hajlékony viasz: kornak, a családnak, a felnőtteknek képe rajzolódik benne törvényszerűen. A nyomor és a bűn éppoly óhatatlanul férkőzik hozzá, mint a jólét és az erény. A gyermek egyikről sem tehet: védtelenül születik mindkettővel szemben. A gyermek lelke csak visszhang: azt kiáltja vissza, amit mi beleharsogunk és azt gügyögi tovább, amit mi belesuttogunk.

Cs. I. Szatmár. Ha jól sejtjük, ön nem az angol vendégszeretet történetét, vagy jellemzését óhajttja tőlünk, hanem annak a nálunk közkeletű kifejezésnek az értelmét, amellyel a hosszabb vendégeskedésnél az angolok módszerét akarják röviden megjelölni. Lényegében annyit jelent, hogy a vendéget, aki néhány napra kisvárosi vagy falusi házakban szives látásodat élvez, ne tartsd a magad rab-szolgájának, viszont te se légy az ő rab-szolgája. Adj át neki egy vagy két szóbát és bíz rá, hogy mennyi időt akart veleld tölteni, mivel akar szórakozni, s hogyan akarja idejét a legkellemesebben eltölteni. Ez az angolos vendégszeretet.

Külföldi humor

BARÁTNŐI VELEMÉNY

— Mit szólsz hozzá? Annus eljegyezte magát Alfrédrel, de még egymás között sem beszélnek róla.

— Biztosan lassan akarja hozzászoktatni a gondolathoz. (Judge.)

★

FŐ AZ ILLEMSZABALY

— Miért nem szólsz annak a fiatalembernek, aki a strandon átöltött téged, hogy hagyjon kében?

— Nem tehetem, hiszen nem ismerem!

Külföldi eredmények

Bécs—Prága 4:0 (2:0).

Bécs, szeptember 19.

Városközi válogatott mérkőzés, nagy bécsi fölénnyel.

Osztrák—magyar ifjúsági 8:0 (4:0).

Szeged, szeptember 19.

Szeged F. C.—Somogy 3:1 (0:1).

Dublin, szeptember 19.

Irország—Skócia 2:1 (1:0).

Magyar atléták győzelme

Magyarország—Lengyelország 47 és fél:54 és fél.

Kattowitz, szeptember 19.

Magyarország válogatott atlétái a lengyelek ellen Kattowitzban szép győzelmet arattak.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lel, vastag betűkből 8 lel. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Brassóhoz közelfekvő szántóföldet, Brassóban gyümölcsös kerttel, venni. Hely, nagyság, ár megjelöléssel „Kézpénz” jellegre ajánlatot kérek. 12962

Brassóban házhely eladó, 1029 m², Str. Largă, Zajzon-utcai sarok mellett. Cím a kiadóban.

GYÓGYSZERTÁR betegség miatt ELADÓ. Cím 12945. szám alatt a kiadóban.

Kerestünk megvételre ruha, benzin-mosógépet, centrifugát, benzindesztilálót, állókazánt, rézüstöt 100—150 literig. Mindszent, Jibou, jud. Sălaj. 12944

Kitűnő kotorek hajtótácskók és disznóskutya eladó. Péterffy Gyula, Aita-Mare, Treiscaune. 12950

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Zsombolyától Gyergyóig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetéseinket közli.

Állást nyer

Suche deutsches Fräulein zu zwei Kindern u. z. ein sechsjähriges Mädchen und 1 1/2 jährigen Knaben. Offerte an Adresse Kaufmann József, Sighet, Str. Gheorghe Sincal 10. 12950

Modistin, ki román nyelvben is jártas, kerestetik. Klein Simon kalapüzlet, Braşov. Kapu-utca 8. 12951

Állást keres

KIRAKATRENDEZŐ, berlini diplomával, bármilyen szakmában ÁLLAST KERES. Vértessándor, Arad, Reg. Maria 18. 12949

Vegyes

Kapu-utcában fél üzlethelyiséggel azonnal kiadó. Csakis nével ellátott ajánlatokat „Forgalom” jellege alatt a kiadóba kérek. 12897

Kiadó modern lakás; 3 szobából álló. Brassó, Fekete-utca 15. 12943

2 szobás, teljesen modern, komfortos lakás november elsejére kiadó. Brassó, Vasut-utca 45. 12942

Vegyes

Bukaresti zsidócsalád elválna iskoláslányt teljes ellátással. Érdeklődni: Brassó. Közép-utca 36. 12947

Könyvek

ADY összes versei, olcsó propaganda kiadásban, 572 oldal, 1044 vers, egész vászonkötésben, ára csak 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58, (az udvarban).

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE. Krbekné Kitti munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb téziseket mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedévi költséggel. Ára félvászon kötésben 40 lej.

A nemi betegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezése. Írta: dr. Vanda János tanársegéd.

Ára 60 Lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Dr. Tóti Béla

leszállított olcsó árban!

Az Ifjúság nemi problémái. Levelek a Fiamhoz 36.— Lei

Születés szabályozás orvosi szempontjai 30.— Lei

Szerelm és Szaporodás. A változatlan nemi ösztön és a változó szaporodási készség 36.— Lei

Póstán a portóköltségek felszámításával. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában.

Hegedű- és zongora-iskolák

HOHMANN BLOCH

Hegedű-iskola I. II. III. IV. á 144 Lei

CHOVAN

Zongora-iskola I. II. . . á 144 Lei

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Kapu-utca 56—58, az udvarban.

Az Athenaeum 60 lejes új regényei

egész vászonkötésben

1. Ursula Parrott: Exfeleség.
2. Móricz Zsigmond: Forr a bor
3. Francz Werfel: A Nápolyi testvérek
4. Bródy Lili: A Manczi.
5. Vicki Baum: Helén dr. kisasszony.
6. Szintyai Zoltán: Nincs feltámadás.
7. Földi Mihály: Isten országa felé.
8. Andre Maurois: Asszonyok utja.
9. Frank Arnau: Halálra ítélem.
10. Szomorú Dezső: Gyuri.

11. Zilahy Lajos: A lélek kialszik.
12. Sigríd Undset: Pogány szerelem.
13. Ursula Parrott: Szabad a csók.
14. Móricz Zsigmond: Rokonok.
15. Vicki Baum: Balexet.
16. Bródy Lili: A felelőse tartja el.
17. Martin Maurice: Szerelm örök titok
18. Földi Mihály: A meztelen ember.
19. Jackes Dirál: A préda.
20. Erdős Renée: Hajnali hegedűszó.

21. Mazo de la Roche, Jalma Lakói

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

BRASSÓBAN

BUKARESTBEN

Kapu-utca 56—58, az udvarban.

Str. Sft. Mina 9. sz.